

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE BAJEROVCE
NA OBDOBIE 2015 – 2023**

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bajerovce na obdobie 2015 - 2023
Územné vymedzenie :	Prešovský kraj, okres Sabinov, obec Bajerovce
Dátum schválenia PHSR:	
Obdobie platnosti:	2015 - 2023
Verzia	1.0

1	Úvod.....	5
2	Základné informácie o obci	10
2.1	História Obce.....	10
2.2	Geografická poloha	11
2.3	Prírodné pomery a klíma	12
2.4	Krajinná štruktúra.....	15
3	Analytická časť	16
3.1	Analýza vnútorného prostredia	16
3.1.1	Demografia.....	16
3.1.2	Bývanie.....	20
3.1.3	Trh práce a nezamestnanosť	21
3.1.4	Občianska a technická vybavenosť	24
3.1.4.1	Občianska vybavenosť	24
3.1.4.1.1	Vzdelávanie	24
3.1.4.1.2	Šport, športové zariadenia a voľný čas	24
3.1.4.1.3	Zdravotníctvo.....	24
3.1.4.1.4	Sociálne služby	24
3.1.4.1.5	Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky	24
3.1.4.2	Technická infraštruktúra	26
3.1.4.2.1	Cestná sieť a dopravné systémy	26
3.1.4.2.2	Energetické hospodárstvo	27
3.1.4.2.3	Telekomunikácie	27
3.1.4.2.4	Odpadové hospodárstvo	27
3.1.4.3	Štandardy minimálnej vybavenosti obce	28
3.2	Zhodnotenie súčasného stavu územia - SWOT analýza	29
3.3	Analýza vonkajšieho prostredia	33
3.4	IDENTIFIKÁCIA POTRIEB, VÝCHODÍSK A MOŽNÝCH RIEŠENÍ.....	37
4	STRATEGICKÁ ČASŤ.....	39
5	PROGRAMOVÁ ČASŤ	40
5.1	Špecifikácia a popis opatrení.....	42
5.2	Projektové zámery.....	47
5.3	Projektové zámery so spracovanou štúdiou / projektovou dokumentáciou / vydanými povoleniami	48
5.4	Merateľné ukazovatele	50

6	REALIZAČNÁ ČASŤ.....	52
6.1	Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR OBCE, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie	52
6.2	Komunikačná stratégia a koordinácia	52
6.3	Systém monitorovania a hodnotenia	53
6.4	Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (n+2)	53
7	FINANČNÁ ČASŤ.....	55
	FINANČNÝ PLÁN.....	56
8	ZÁVER	58
9	POUŽITÉ ZDROJE	59
10	ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	60

Tabuľka 1.	Formulár Ú1 - Harmonogram spracovania.....	6
Tabuľka 2.	Proces spracovania	6
Tabuľka 3.	Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov	9
Tabuľka 4.	Základná charakteristika obce (k 31.12.2015).....	10
Tabuľka 5.	Výmera územia obce v hektároch rok 2015	15
Tabuľka 6.	Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia	16
Tabuľka 7.	Pohyb obyvateľstva (2005-2015)	17
Tabuľka 8.	Veková štruktúra obyvateľstva v % rok 2015	18
Tabuľka 9.	Národnostné zloženie obyvateľov obce.....	18
Tabuľka 10.	Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	19
Tabuľka 11.	Byty podľa typu budovy	20
Tabuľka 12.	Miera evidovanej nezamestnanosti (v %).....	21
Tabuľka 13.	Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Sabinov	21
Tabuľka 14.	Znevýhodnený uchádzači o zamestnanie v okrese Sabinov	22
Tabuľka 15.	Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci	22
Tabuľka 16.	Trvalo bývajúcce obyvateľstvo v obci podľa ekonomickej aktivity	22
Tabuľka 17.	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo odvetvia ekonomickej činnosti rok 2011.....	22
Tabuľka 18.	Vybavenosť obce	28

Graf 1.	Vývoj počtu obyvateľov od roku 2005 do 2015	17
Graf 2.	Veková štruktúra obyvateľstva (2015)	17
Graf 3.	Národnostné zloženie obyvateľov obce	18
Graf 4.	Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov	18
Graf 5.	Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania.....	19

Obrázok 1.	Mapa Prešovského samosprávneho kraja.....	11
Obrázok 2.	Mapa geomorfologických jednotiek.....	12

Obrázok 3. Mapa pôdy v okrese Sabinov (Atlas krajiny SR, 2002)	12
Obrázok 4. Klimatické oblasti (Atlas krajiny SR, 2002)	13
Obrázok 5. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi.....	15

1 Úvod

1.1 Obsah dokumentu

Aktualizácia strednodobého strategického dokumentu s názvom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bajerovce na obdobie 2015 - 2023 (ďalej len PHSR) prebehla v súlade so zákonom NR SR č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja. Príprava a vypracovanie tohto dokumentu boli koordinované samosprávou obce. Dokument bol vypracovaný dodávateľom na základe spracovania aktuálnych, relevantných štatistických údajov, na základe výstupov z analytickej časti, SWOT analýzy a identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bajerovce navrhuje stratégiu rozvoja obce. Implementáciu dokumentu podporí spolupráca obce so sociálno-ekonomickými partnermi v oblasti regionálneho rozvoja.

Stratégia, vrátane cieľov a priorít, je stanovená s ohľadom na existujúce endogénne a exogénne zdroje a prihliada na reálne možnosti čo najefektívnejšieho využitia a zhodnotenia identifikovaných zdrojov s cieľom rozvoja miestnej ekonomiky, jedného z predpokladov dosiahnutia vyššej kvality života obyvateľov.

Obsah PHSR je definovaný nasledovne:

Analytická časť poskytuje databázu základných informácií, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie. Identifikuje potreby, ktoré sú potrebami a zároveň predpokladmi a príležitosťami pre budúci rozvoj obce, ale poukazuje aj na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie. Analytická časť naznačuje potenciál vo využívaní endogénnych a exogénnych zdrojov, ich limitov a rozvoja, analytická časť zároveň definuje podmienky udržateľného rozvoja obce.

Strategická časť definuje stratégiu rozvoja obce pričom zohľadňuje jeho vnútorné špecifiká a stanovuje víziu, prioritné oblasti, ako aj globálne a špecifické ciele rozvoja pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia obce.

Programová časť obsahuje v rámci jednotlivých prioritných oblastí a stanovených cieľov zoznam a popis opatrení a aktivít nevyhnutných na zabezpečenie realizácie PHSR. Obsahuje zároveň návrh predpokladaných projektových zámerov a súbor merateľných ukazovateľov, v niektorých podkapitolách uvádza konkrétne výstupy, výsledky a očakávaný dopad.

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie a koordinácie počas implementácie dokumentu, popisuje partnerstvo, systém monitorovania a hodnotenia s ustanovením merateľných ukazovateľov, akčný plán pre vybrané aktivity s udaním vecnej a časovej realizácie a s udaním predpokladaných zdrojov financovania.

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie, plánované finančné alokácie na jednotlivé opatrenia a aktivity, termín ich realizácie a predpokladané zdroje financovania jednotlivých aktivít v rámci Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

PHSR obce je otvorený strategický dokument, ktorý bude v procese implementácie možné aktualizovať. PHSR obce bol spracovávaný v priebehu rokov 2015 a 2016.

Tabuľka 1. Formulár Ú1 - Harmonogram spracovania

	2015			2016			
Termín	X	XI	XII	I.	II.	III.	IV.
Prípravná fáza							
Analytická časť							
Strategická časť							
Programová časť							
Realizačná časť							
Finančná časť							
Finalizácia, schvaľovanie, SEA							

Tabuľka 2. Proces spracovania

Zapojenie aktérov regionálneho rozvoja	<ul style="list-style-type: none"> - externou spoločnosťou - v spolupráci: <ul style="list-style-type: none"> o s externými odborníkmi o so starostom obce o so zamestnancami obce - konzultovaný: <ul style="list-style-type: none"> o s poslancami OZ - možnosť pripomienkovania: <ul style="list-style-type: none"> o dotknutými subjektmi o verejnosťou
Zapojenie verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> - prostredníctvom online dotazníkového prieskumu na webovej stránke obce, - možnosťou konzultácií na OÚ - možnosťou konzultácií s externou spoločnosťou/ externými odborníkmi
Zohľadnenie názorov verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> - zapracovanie výstupov z dotazníkového prieskumu do pripravovaného dokumentu
Publicita	<ul style="list-style-type: none"> - informácie zverejňované na webovej stránke - informácie zverejňované na úradnej tabuli - informácie poskytované na zasadnutiach komisií OZ

Financovanie spracovania	- z rozpočtu obce
---------------------------------	-------------------

1.2 Súlad s východiskovými koncepčnými dokumentmi

Obec Bajerovce plánuje dosiahnuť stanovené globálne a špecifické ciele prostredníctvom cielených tematických intervencií do vymedzeného územia. Obec plánuje v období rokov 2015 – 2023 komplementárne nadviazať na ďalšie koncepcie, plány, stratégie a programy na regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni, ktoré integráciou s rozvojovým dokumentom môžu transparentnou implementáciou prispieť k rastu konkurencieschopnosti miestnej ekonomiky a k zvyšovaniu kvality života obyvateľov obce. Pridanou hodnotou bude vygenerovanie synergického efektu.

Východiskovým dokumentom na národnej úrovni, o ktorý sa PHSR obce opiera, s rešpektovaním jeho vízie a strategického cieľa, je Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Na regionálnej úrovni sú to strategické dokumenty Prešovského samosprávneho kraja a na miestnej úrovni dokumenty schválené obecným zastupiteľstvom. Dôležitú úlohu zohráva aj dokument regionálneho významu stratégia CLLD, pripravená na úrovni dobrovoľného partnerstva obcí - Miestnej akčnej skupiny - spojených spoločným záujmom, teda zvyšovaním výkonnosti regiónu.

Svojím tematickým zameraním bude PHSR v nadväznosti a doplnkovosti s nasledujúcimi aktuálnymi / pripravovanými dokumentmi:

miestna úroveň:

- Stratégia CLLD
- Lokálna stratégia komplexného prístupu

Úroveň PSK

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK na obdobie 2008-2015, sprac. 2008, aktualizovaná verzia sprac. 2010
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, 2009, dodatok 2011
- Program rozvoja vidieka PSK, 2015
- Rozvojová stratégia PSK pre cestovný ruch, 2009
- Stratégia PSK pre podporu a rozvoj podnikania, 2009
- Analytická štúdia efektívnosti pri využívaní energií v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, rozpracované 2015
- Program energetického manažmentu PSK, rozpracované 2015

- Stratégia destinačného marketingu cestovného ruchu PSK, Prešov, 2014
- Generel dopravnej infraštruktúry, rozpracované 2015
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, 2009, dodatok sprac. 2011
- Koncepcia rozvoja informačného systému PSK, 2009
- Stratégia rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy, 2014
- Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2011 – 2015, sprac. 2013
- Regionálna integrovaná územná stratégia PSK, rozpracované 2015
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania na území PSK na obdobie 2013 – 2015
- Koncepcia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj, Územná prognóza, zadanie, návrh, 2015

národná úroveň

- Partnerská dohoda SR 2014-2020
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
- Národný program reforiem Slovenskej republiky 2013
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Program stability Slovenskej republiky na roky 2012 až 2015
- Operačné programy SR financované z Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020
- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2012 – 2016
- Národný strategický plán rozvoja vidieka pre programové obdobie 2007 – 2013
- Program rozvoja vidieka 2014-2020
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 - 2015
- Koncepcia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015
- Národný strategický plán rybného hospodárstva SR 2007 - 2013
- Operačné programy SR na programové obdobie 2007 – 2013
- Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
- Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- Zákonom 336/2015 Zákon o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 11. novembra 2015
- Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov
-

nadnárodná úroveň

- Stratégia Európa 2020
- Programy medziregionálnej spolupráce INTERREG - Program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika – Slovenská republika 2014-2020

Prostredníctvom výziev v rámci jednotlivých operačných programov budú môcť žiadatelia/prijímatelia získať nenávratný finančný príspevok na realizáciu aktivít v oblastiach stanovených v súlade s cieľmi Slovenskej republiky rešpektujúcich ciele EÚ.

Tabuľka 3. Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov

Operačný program	Riadiaci orgán
Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR
Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR
Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR
Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR
Rozvoj vidieka	MPaRV SR
Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVaŠ SR
Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR
Technická pomoc (TP)	ÚV SR
Európska územná spolupráca: <u>Program cezhraničnej spolupráce:</u> Poľsko – Slovenská spolupráca ENI Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2014 – 2020 <u>Program nadnárodnej spolupráce</u> Stratégia Európa ETC Dunaj <u>Programy medziregionálnej spolupráce</u> <u>INTERREG</u> <u>ESPON</u> <u>URBACT</u>	MPaRV SR ÚV SR MH SR MDVRR SR MDVRR SR

2 Základné informácie o obci

Tabuľka 4. Základná charakteristika obce (k 31.12.2015)

Kód obce	524182
Názov okresu	Sabinov
Názov kraja	Prešovský samosprávny kraj PSK
Štatút obce	obce
PSČ	082 73
Telefónne smerové číslo	+421 51
Prvá písomná zmienka o obce (rok)	1366
Celková výmera územia obce [ha]	1611,
Počet obyvateľov	295
Hustota obyvateľstva na km ²	18,31

2.1 HISTÓRIA OBCE

O dlhej histórii obce svedčí záznam v knihe „ SAROS VARMEGYE MONOGRAFA“ od Sandora Tótha nachádzajúcej sa v Sabinovskom múzeu, kde na strane 371, zväzok II. z roku 1910 je zapísané, že od roku 1274 do roku 1288 vlastnil obec BAJORVAGAŠ veľký pán TARCZAYOVSKÝ. Neskôr, koncom 13. storočia a v 14. storočí, už obec patrila panstvu rodiny BERZEVICZYOVCOV a PALOCSAYOVCOV, ktorí vlastnili z obce po 10 a 3 častky.

Potomkovia rodu Berzeviczyovcov zakladali pozdĺž uhorsko-poľského pohraničia v 13. a 14. storočí desiatky dedín na nemeckom práve. Po vyplienení severných častí Šariša a Spiša následkom tatárskych vpádov tým výrazne prispeli k opätovnému osídľovaniu severného Uhorska. Neskôr, najmä v dôsledku valašskej kolonizácie vznikali aj ďalšie obce, medzi nimi i obec Bajerovce, Šambron, Blažov, Poloma, Šarišské Dravce, ale aj mnohé ďalšie. Podľa vyššie spomínanej publikácie, bola dolina od obce Torysa smerom na Bajerovce veľkým lesom. Nemeckí kolonisti, ktorí mali výrub lesa povolený, mohli byť zároveň aj zakladateľmi obce (o čom by z hľadiska etymológie svedčil aj názov obce – Bajerovce),. Ďalšia písomná zmienka, ktorá má významnú spojitosť s históriou obce, je zápis z roku 1366, v súvislosti s darovaním a ohraničením územia obce Šambron, susediacej s chotárom už jestvujúcich Bajeroviec.

Keďže Bajerovce ležali na rozmedzí panstiev Brezovica a Plaveč, časť Bajeroviec patrila v 15. - 16. storočí šľachticom z Brezovice a časť patrila k panstvu Plaveč. Oddelené boli miestnym potokom - VALALSKÁ VODA /Ľubotínka/. Obec bola stredne veľkou dedinou, pričom väčšina sedliakov bývala na „Brezovickej strane“. V obci bol aj kostol a

majerské /veľkostatkárske/ budovy. Obyvatelia boli roľníci a zaoberali sa chovom dobytky a oviec. V roku 1787 obec mala 68 domov a 463 obyvateľov, v roku 1828 mala 89 domov a 681 obyvateľov.

Počas existencie obec niekoľkokrát menila svoj názov. V roku 1366 sa nazývala Bayervagasa, v roku 1786 - Bajerowcze, v roku 1875 - Bajorvágás a v roku 1920 - BAJEROVCE.

(Zdroj: ww.bajerovce.sk/-historia)

2.2 GEOGRAFICKÁ POLOHA

Obec Bajerovce územne patrí do Sabinovského okresu, pričom je jednou z 665 obcí Prešovského samosprávneho kraja. Územie obce sa nachádza v severozápadnej časti okresu Sabinov patriacej do severovýchodnej časti Levočských vrchov, severná hranica obce je taktiež hranicou okresov Sabinov a Stará Ľubovňa. Najbližšími mestami sú mestá Stará Ľubovňa vzdialená 17,5 km severozápadne a mesto Lipany 17 km juhovýchodne.

Najnižší bod územia obce sa nachádza v nadmorskej výške 566 m n.m. a najvyšší bod územia vo výške 1087 m n.m. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 665m.

Obrázok 1. Mapa Prešovského samosprávneho kraja

Katastrálne územie obce priamo susedí s katastrálnymi územiami obcí:

- a) na západe obec: Šambron
- b) na juhu obec: Blažov
- c) na východe obec: Krásna Lúka
- d) na severe obce: Hromoš a Ďurková

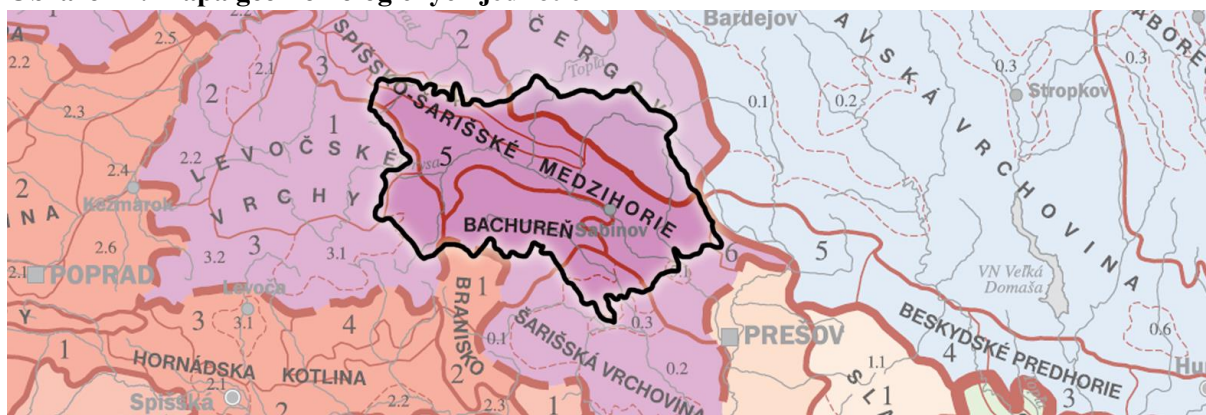

2.3 PRÍRODNÉ POMERY A KLÍMA

GEOMORFOLOGIA

Z hľadiska geomorfologického členenia sa okres Sabinov nachádza v provincii Západné Karpaty, subprovincii Vonkajšie západné Karpaty, patrí do Podhôrno - magurskej oblasti a do oblasti Východných Beskýd. Územie patrí do viacerých častí, a to: Spišsko-šarišského medzihoria, Čergova, Levočských vrchov, Bachurne a Šarišskej vrchoviny.

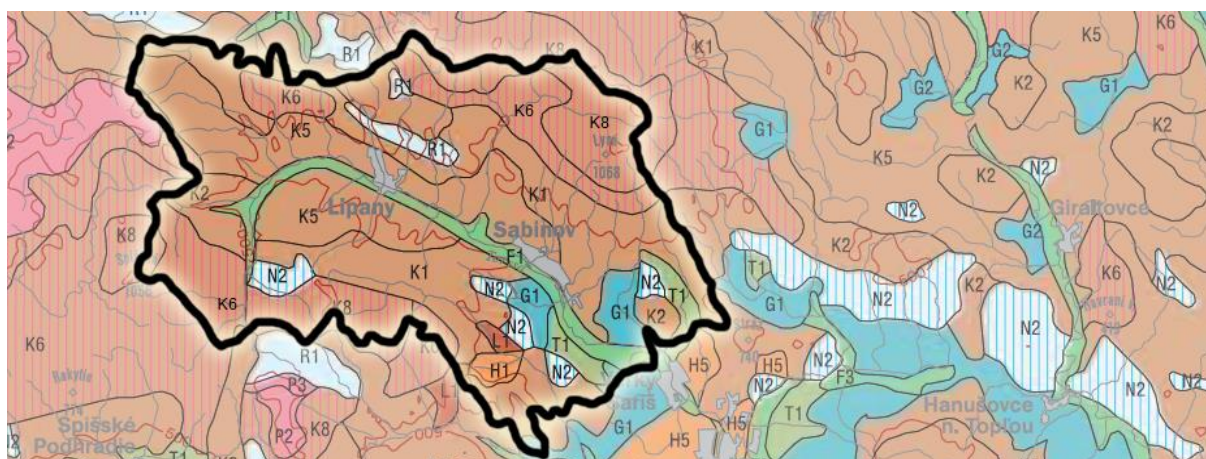
Obrázok 2. Mapa geomorfologických jednotiek

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

PÔDNE POMERY

Obrázok 3. Mapa pôdy v okrese Sabinov (Atlas krajiny SR, 2002)

F1	fluvizeme kultúzemné	K8	kambizeme podzolové
H1	hnedozeme kultúzemné	L1	luvizeme modálne, kultúzemné a pseudoglejové
G1	pseudogleje modálne, kultúzemné a luvizemné nasýtené až kyslé	L4	luvizeme pseudoglejové,
K1	kambizeme modálne a kultúzemné nasýtené až kyslé	N2	pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové
K2	kambizeme modálne a kultúzemné nasýtené	P1	podzoly modálne

K5	<i>kambizeme pseudoglejové nasýtené</i>	R1	<i>rendziny a kambizeme rendzinové,</i>
K6	<i>kambizeme modálne kyslé</i>	T1	<i>čiernice kultizemné</i>

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Z predchádzajúceho obrázku vyplýva, že v okrese Sabinov z hľadiska pôdných typov prevládajú najmä kambizeme (modálne a kultizemné nasýtené až kyslé, modálne a kultizemné nasýtené, pseudoglejové nasýtené, modálne kyslé, podzolové). Na území sú taktiež zastúpené andozeme, pseudogleje, fluvizeme, hnedozeme, luvizeme, pararendziny, podzoly, rendziny a čiernice.

VODSTVO

Povrchové vody

Najväčšou a najvýznamnejšou riekou okresu Sabinov je rieka Torysa, ktorá je jedným z dôležitých prítokov rieky Hornád. Prameň rieky sa nachádza neďaleko obce Torysky v Levočských vrchoch v nadmorskej výške 1080 m n.m. Svojou dĺžkou 129 kilometrov je dvanástou najdlhšou riekou Slovenska a odvodňuje povodie veľké 1349km². Najvýznamnejším prítokom je rieka Sekčov (ľavostranný). Významnejšími prítokmi rieky Torysa sú Kučmanovský potok, Ľutinka, Dzikov, Delňa, ale aj ďalšie.

KLIMATICKÉ POMERY

Územie okresu patrí do viacerých klimatických okrskov (teplého, mierne teplého a mierne chladného). V rámci okresu prevládajú mierne teplé okrsky. Vyššie polohy okresu radíme do mierne chladného klimatického okrsku.

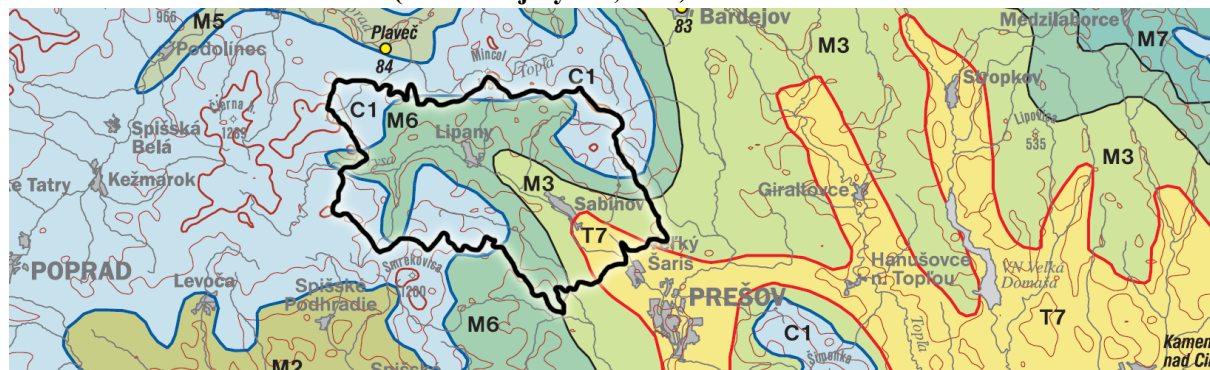
T7- teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou

M3- mierne teplý, mierne vlhký, pohorkatinový až vrchovinový (okolo 500 m n.m.)

M6- mierne teplý, vlhký, vrchovinový

C1- mierne chladný

Obrázok 4. Klimatické oblasti (Atlas krajiny SR,2002)

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Ochrana prírody

V okrese Sabinov sa nachádzajú európsky chránené územia, národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie, prírodné pamiatky, prírodné rezervácie, ale aj chránené vtáčie územia.

Na území okresu sa nachádzajú 2 chránené vtáčie územia, a to: Chránené vtáčie územie Levočské vrchy, Chránené vtáčie územie Čergov.

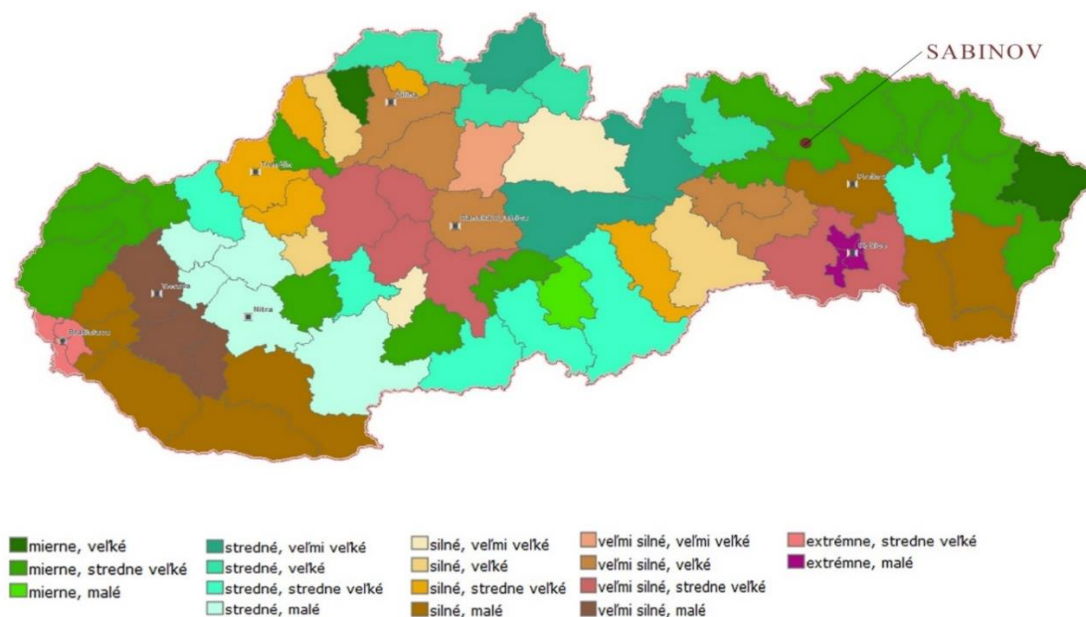
Južná časť územia obce Bajerovce patrí do Chráneného vtáčieho územia Levočské vrchy. V rámci katastra obce sa nachádza aj prírodná rezervácia Valalská voda (s rozlohou 14,43 hektárov) zaradená v piatom stupni ochrany. Okrem toho sa tu nachádzajú aj biotopy európskeho významu a biokoridory regionálneho významu (potok Ľubotinka a hrebeň Spišsko-šarišského medzihoria).

Chránené vtáčie územie Levočské vrchy

CHVÚ Levočské vrchy sa nachádza vo východnej časti územia okresu. Chránené vtáčie územie sa rozprestiera celkovo na 45597,63 hektároch v štyroch okresoch (Kežmarok, Levoča, Sabinov a v okrese Stará Ľubovňa). *Chránené územie je vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov: bociana čierneho, d'atľa trojprstého, chriašteľa poľného, jariabka hôrneho, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika sivého, orla krikl'avého, orla skalného, prepelice poľnej, rybárika riečného, sovy dlhochvostej, strakoša sivého, tesára čierneho, tetra hlucháňa, tetra hoľniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej; a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.* (Zdroj: Vyhláška MŽP SR. č.434)

Obrázok 5. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi

2.4 KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Katastrálne územie obce má rozlohu celkovo 1611,26 hektárov. Poľnohospodárska pôda a nepoľnohospodárska pôda sú zastúpené rovnomerne. Poľnohospodárska pôda zaberá 810,33 hektára a nepoľnohospodárska pôda 800,93 hektára.

Poľnohospodárska pôda je najviac zastúpená ornou pôdou - 403,41 hektára a trvalými trávnatými porastami - 393,26. Menšími rozlohami sú zastúpené záhrady -13,33 hektára a ovocné sady 0,32 hektára.

Nepoľnohospodárska pôda je zastúpená prevažne lesnými pozemkami - 699,17 hektárov. Dôvodom je, že sa jedná o podhorskú obec nachádzajúcu sa čiastočne v Levočských vrchoch a Spišsko-šarišskom medzihorí.

Tabuľka 5. Výmera územia obce v hektároch rok 2015

Celková výmera územia obce	spolu	1611,26
Poľnohospodárska pôda	spolu	810,33
	orná pôda	403,41
	záhrada	13,33
	ovocný sad	0,32
	trvalý trávny porast	393,26
Nepoľnohospodárska pôda	spolu	800,93
	lesný pozemok	699,17
	vodná plocha	43,95
	zastavaná plocha a nádvorie	25,73
	ostatná plocha	32,09

Zdroj: ŠÚ SR

3 Analytická časť

3.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Najmä na základe kvantitatívnych a kvalitatívnych dát získaných z overených zdrojov popisuje a hodnotí vnútorné prostredie analytická časť. Táto časť rešpektuje zároveň aj skúseností expertov zaoberajúcich sa jednotlivými riešenými oblasťami.

Analýzou vnútorného prostredia sa spracovatelia snažia dospieť k príčinám nepriaznivého stavu v jednotlivých sektoroch miestnej ekonomiky, resp. vo vybraných oblastiach. Táto časť a jej výstupy - samotná analýza prostredia, SWOT analýza prioritných oblastí a najmä identifikácia potrieb, možností a príležitostí - slúžia pre všetky časti strategického dokumentu ako podklad pre tvorbu a stanovenie rozvojovej stratégie.

Najčastejšie príčiny nepriaznivého stavu súvisia s nedostatočným potenciálom ľudských zdrojov, nevyužívaním správnych metód, či postupov pri riadení, nedostatkom informácií a dát, ale aj s nedostatočnou analýzou vnútorného a vonkajšieho prostredia a ich možnej synergie, ako podkladov ku správne posúdeniu a rozhodnutiu. Je preto dôležité zmapovať a spracovať najmä tie skupiny dát, ktoré tieto príčiny pomôžu identifikovať.

Výstupy z internej a externej analýzy tvoria východisko pre správne nastavenie a umiestnenie tematických a územných investícií, teda aj správne nastavenie rozvojovej stratégie pre obec.

3.1.1 DEMOGRAFIA

Vývoj počtu trvalo bývajúceho obyvateľstva

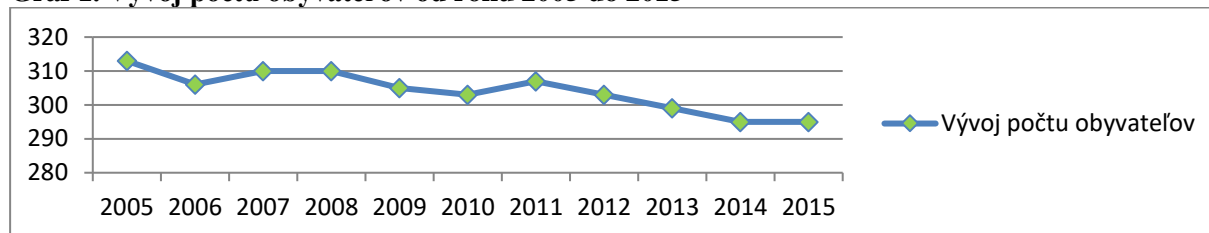
Tabuľka 6. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia

Rok	Muži	Ženy	Spolu
2005	158	155	313
2006	159	147	306
2007	157	153	310
2008	157	153	310
2009	153	152	305
2010	152	151	303
2011	155	152	307
2012	154	149	303
2013	151	148	299
2014	152	143	295
2015	151	144	295

Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12

Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2005 do 2015

Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12

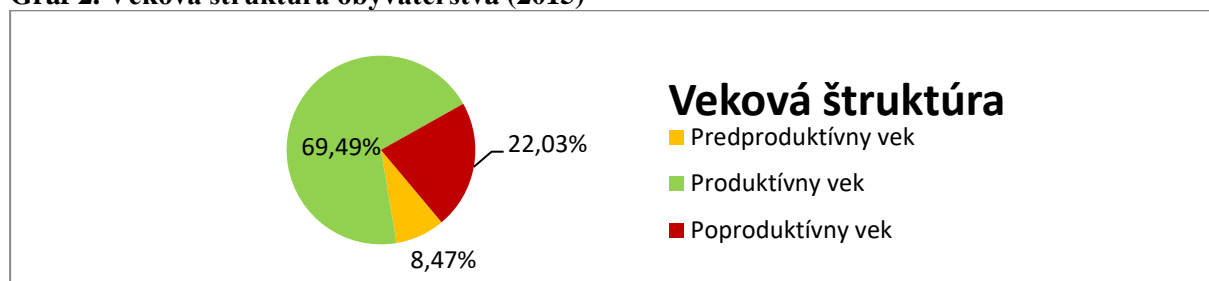
Vývoj počtu obyvateľov v obci má za sledované obdobie klesajúcu tendenciu. V sledovanom období bol najvyšší pokles trvale žijúceho obyvateľstva zaznamenaný v roku 2005, a to pokles o 17 obyvateľov.

Tabuľka 7. Pohyb obyvateľstva (2005-2015)

Ukazovateľ	Počet v rokoch										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Natalita	1	1	2	1	1	3	2	2	3	1	1
Mortalita	7	9	3	6	3	7	3	4	0	3	6
Priťahovaní	1	5	6	6	3	3	2	1	2	7	7
Vystaňovaní	12	4	1	1	6	1	1	3	9	9	2
Celkový prírastok	-17	-7	4	0	-5	-2	0	-4	-4	-4	0

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2015)

Ukazovateľ	Počet	%
Predproduktívny vek (14 a menej rokov)	25	8,47
Produktívny vek (15-64 rokov)	205	69,49
Poproduktívny vek (65 rokov a viac)	65	22,03

Zdroj: ŠÚ SR

Obyvateľstvo obce je mierne prestarnuté, čo dokazuje vyššie percento obyvateľov v poproduktívnom veku (65 rokov a viac). Túto skupinu tvorilo ku koncu roka 65 obyvateľov, čo predstavovalo 22,03% z celkového počtu obyvateľov. Naopak v skupine obyvateľov v predproduktívnom je len 25 obyvateľov obce (8,47% z celkového počtu), čo je na rozdiel od

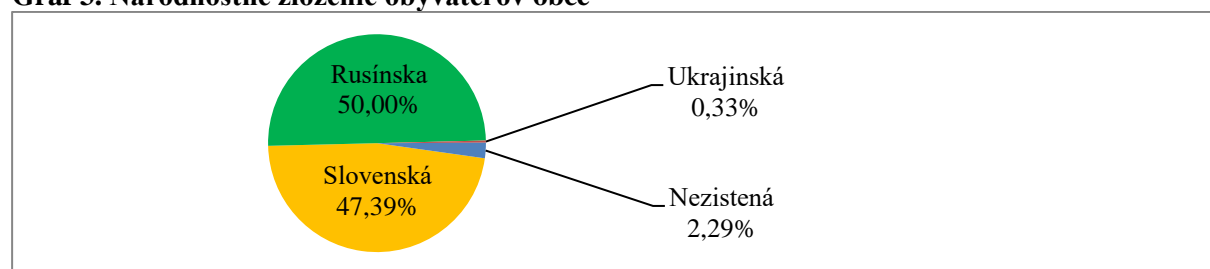
priemeru okresu menej o takmer 13,5%, od priemeru PSK menej o 9,4% a menej o 6,86% ako je celoslovenský priemer.

Tabuľka 8. Veková štruktúra obyvateľstva v % rok 2015

Ukazovateľ	Obec	Okres Sabinov	Prešovský kraj	Slovenská republika
Predproduktívny	8,47	21,91	17,87	15,33
Produktívny vek	69,49	67,11	69,60	70,22
Poproduktívny vek	22,03	10,98	12,53	14,45

Zdroj: ŠÚ SR, ku 31.12.2015

Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

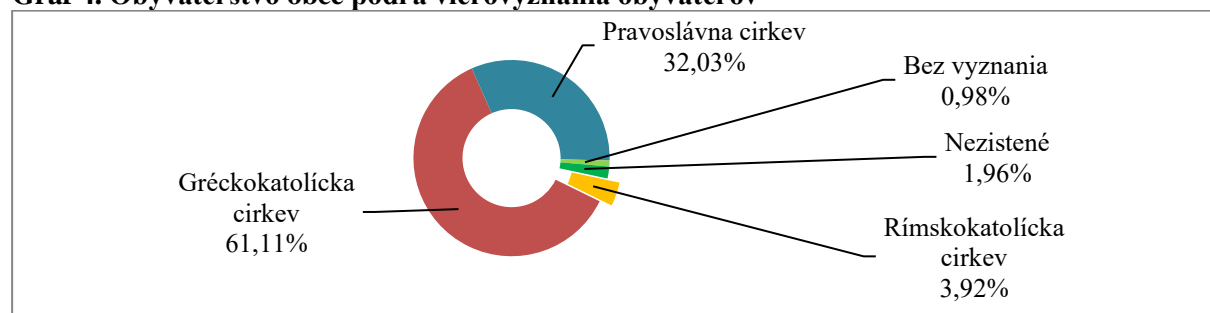
Ku sčítaniu obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 sa hlásilo 50% obyvateľov k rusínskej národnosti a 47,39% k slovenskej národnosti. U 2,29 % sa nepodarilo zistiť národnosť. Jeden obyvateľ sa hlásil k ukrajinskej národnosti.

Tabuľka 9. Národnostné zloženie obyvateľov obce

Národnosť	SODB 2011	
	počet obyv.	%
Slovenská	145	47,39
Rusínska	153	50,00
Ukrajinská	1	0,33
Nezistená	7	2,29
Spolu	306	100,00

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa vierovyznania obyvateľov

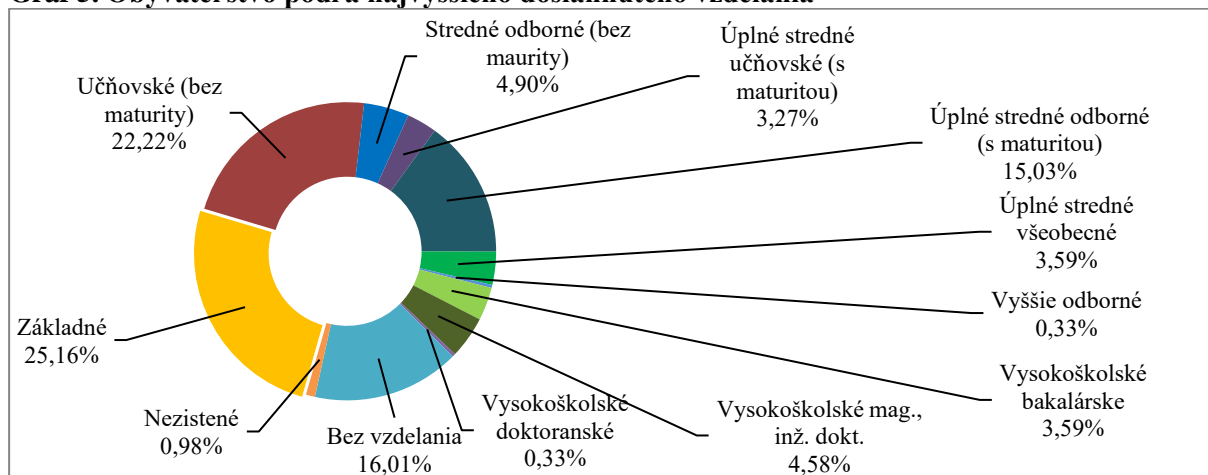

Náboženské vyznanie	SODB 2011	
	Počet obyv.	%
Rímskokatolícka cirkev	12	3,92
Gréckokatolícka cirkev	187	61,11
Pravoslávna cirkev	98	32,03
Bez vyznania	3	0,98
Nezistené	6	1,96
Spolu	306	100,00

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Z hľadiska náboženského vierovyznania obyvateľov obce sa viac ako 61% hlásilo ku Gréckokatolíckej cirkvi.

Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Tabuľka 10. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Obyvateľstvo obce podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania				
		muži	ženy	Spolu
Základné		25	52	77
Učňovské (bez maturity)		50	18	68
Stredné odborné (bez maturity)		9	6	15
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		5	5	10
Úplné stredné odborné (s maturitou)		25	21	46
Úplné stredné všeobecné		4	7	11
Vyššie odborné vzdelanie		0	1	1
Vysokoškolské bakalárske		4	7	11
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		9	5	14
Vysokoškolské doktorandské		0	1	1
Vysokoškolské spolu		13	13	26
Študijný odbor	prírodné vedy	0	2	2
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	6	2	8
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb. dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	1	0	1
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	1	0	1
	zdravotníctvo	0	1	1
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	3	3	6

spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	1	3	4
nezistený	1	2	3
Bez školského vzdelania	21	28	49
Nezistené	2	1	3
Spolu	154	152	306

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

3.1.2 BÝVANIE

Zo sčítania obyvateľov domov a bytov, ktoré prebehlo v roku 2011 vyplýva, že v obci je zástavba realizovaná len prostredníctvom budov s jednou bytovou jednotkou, teda rodinnými domami. Ku sčítaniu ich bolo v obci 115, pritom 36 z nich bolo neobývaných.

Tabuľka 11. Byty podľa typu budovy

SODB 2011	Byty v bytových budovách	Byty v budovách s jedným bytom	Byty v budovách s dvoma bytmi	Byty v budovách s tromi alebo viac bytmi
<i>Byty (Spolu)</i>	115	115	0	0
<i>Obývané byty</i>	79	79	0	0
<i>Neobývané byty</i>	36	36	0	0
<i>Nezistené</i>	0	0	0	0

Zdroj: SODB 2011

3.1.3 TRH PRÁCE A NEZAMESTNANOSŤ

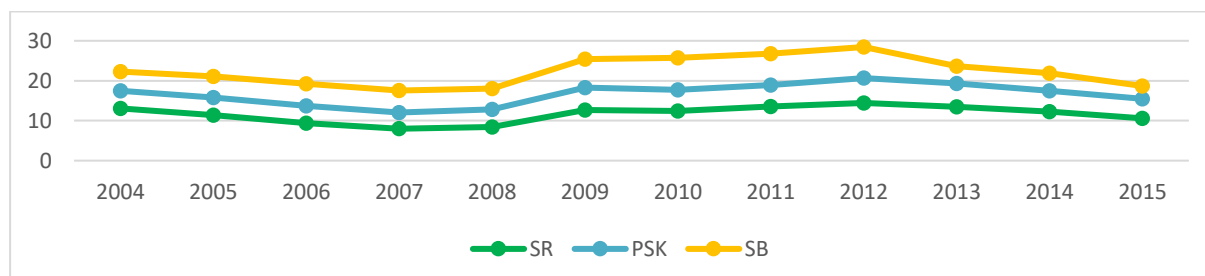
Okres Sabinov patrí z dlhodobého hľadiska ku okresom Prešovského kraja s najvyššou evidovanou mierou nezamestnanosti. V okrese výška miery evidovanej nezamestnanosti dosiahla v roku 2015 hodnotu 18,69 %, čím sa okres umiestnil na 11 mieste z pomedzi okresov PSK. Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti v rámci kraja bola zaznamenaná len v okresoch Svidník – 19,38% a v okrese Kežmarok – 23,44%.

Z dôvodu vysokej nezamestnanosti bol okres zaradený k najmenej rozvinutým okresom Slovenska. (Zákon 336/2015 Z.z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

Tabuľka 12. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)

Vývoj evidovanej miery nezamestnanosti (SR, PSK, Okres Sabinov)												
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
SR	13,07	11,36	9,40	7,99	8,39	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29	10,63
PSK	17,50	15,77	13,68	12,05	12,86	18,29	17,75	18,95	20,66	19,35	17,45	15,50
SB	22,33	21,11	19,25	17,55	18,07	25,40	25,71	26,75	28,44	23,68	21,86	18,69

Zdroj: ŠÚ SR

Zdroj: ŠÚ SR

Najvyššia miera evidovanej nezamestnanosti v okrese bola zaznamenaná v rámci sledovaného obdobia v roku 2012, kedy bola evidovaná miera nezamestnanosti na úrovni 28,44%.

Ku koncu roka 2015 bola nezamestnanosť na úrovni 18,69%, čo je o necelých 8% viac ako je priemer SR (10,63%), a o viac než 3% viac než je priemer PSK (15,50%).

Tabuľka 13. Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Sabinov

Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese - roku 2015					
Vek uchádzačov	15-24	25-34	35-49	50 a viac	Spolu
Počet	1176	1536	2035	1197	5944
%	19,78	25,84	34,24	20,14	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

V okrese bolo ku koncu roka 2015 evidovaných celkovo 5944 uchádzačov o zamestnanie. Najpočetnejšou skupinou uchádzačov o zamestnanie boli uchádzači vo veku od 35 do 49 rokov, celkovo 2035 uchádzačov (34,24%).

Tabuľka 14. Znevýhodnený uchádzači o zamestnanie v okrese Sabinov

Znevýhodnený uchádzači o zamestnanie v okrese - rok 2015				
	So zdravotným postihnutím	Absolventi	Mladiství	Dlhodobo nezamestnaní
Počet	179	338	97	3645

Zdroj: ŠÚ SR

Najproblematickejšie uplatnenie na trhu práce majú dlhodobo nezamestnaní uchádzači o zamestnanie. Za dlhodobo nezamestnaného človeka sa považuje osoba, ktorá je registrovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie dlhšie ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. V okrese tvorilo ku koncu roka 2015 túto skupinu celkovo 3645 uchádzačov, čo tvorilo viac než 61 % z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie.

Tabuľka 15. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci

Evidovaní uchádzači o zamestnanie	Obec											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Spolu	19	17	13	7	25	17	25	23	30	22	25	19
Muži	7	7	2	2	11	6	11	8	14	6	10	7
Ženy	12	10	11	5	14	11	14	15	16	16	15	12

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 16. Trvalo bývajúce obyvateľstvo v obci podľa ekonomickej aktivity

Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity												
Pracujúci (okrem dôchodcov)	Pracujúci dôchodcovia	Osoby na materskej dovolenke	Osoby na rodičovskej dovolenke	Nezamestnaní	Študenti stredných škôl	Študenti vysokých škôl	Osoby v domácnosti	Dôchodcovia	Príjemcovia kapitálových príjmov	Deti do 16 rokov	Iná	Nezistená
103	4	2	4	10	19	26	1	83	0	50	1	3
												119

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2011

Tabuľka 17. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo odvetvia ekonomickej činnosti rok 2011

Odvetvie ekonomickej činnosti	Muži	Ženy	Spolu	Odvetvie ekonomickej činnosti	Muži	Ženy	Spolu
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	3	2	5	Ubytovanie	1	4	5
Lesníctvo a ťažba dreva	3	0	3	Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	1	0	1

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bajerovce
na obdobie 2015 - 2023**

Výroba potravín	0	1	1	Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	0	1	1
Výroba odevov	0	2	2	Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	1	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	1	0	1	Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	1	1
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	15	0	15	Právne a účtovnícke činnosti	0	2	2
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	1	0	1	Sprostredkovanie práce	0	2	2
Výroba elektrických zariadení	1	0	1	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	0	1
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	0	1	1	Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	0	1
Výroba nábytku	1	0	1	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	8	9	17
Výstavba budov	4	0	4	Vzdelávanie	3	7	10
Inžinierske stavby	1	0	1	Starostlivosť v pobytoch zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	1	1
Špecializované stavebné práce	17	3	20	Sociálna práca bez ubytovania	0	4	4
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	2	3	5	Činnosti členských organizácií	1	0	1
Pozemná doprava a doprava potrubím	5	0	5	Nezistené	2	1	3
Skladové a pomocné činnosti v doprave	1	1	2	Spolu	73	46	119

Zdroj: SODB 2011

3.1.4 OBČIANSKA A TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ

3.1.4.1 Občianska vybavenosť

3.1.4.1.1 Vzdelávanie

Materské a základné školy

V súčasnosti sa v obci nenachádzajú žiadne vzdelávacie inštitúcie. Do 1. septembra 2014 v obci pôsobila základná škola so školskou jedálňou a školským klubom detí. V septembri 2014 boli tieto školské zariadenia vyradené zo siete škôl a školských zariadení, pričom bol vytvorený spoločný školský obvod so školou v blízkej obci Šarišské Dravce.

Stredné školy

Najbližšie stredné školy sa nachádzajú v mestách Lipany a Stará Ľubovňa.

3.1.4.1.2 Šport, športové zariadenia a voľný čas

Športovo aktívni obyvatelia obce Bajerovce majú možnosť na realizáciu športových aktivít využívať miestne futbalové ihrisko, ale aj multifunkčné ihrisko.

V obci taktiež pôsobí Dobrovoľný hasičský zbor.

V katastrálnom území obce a jej blízkom okolí sa nachádzajú značené turistické chodníky.

3.1.4.1.3 Zdravotníctvo

Obyvatelia obce dochádzajú za primárnou, sekundárnou a terciárnou zdravotnou starostlivosťou primárne do miest Stará Ľubovňa a Lipany, keďže v obci služby spojené so zdravotnou starostlivosťou nie sú dostupné.

3.1.4.1.4 Sociálne služby

Obyvateľom obce sú poskytované sociálne služby v dennom stacionári, ktorého zriaďovateľom je obec.

3.1.4.1.5 Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky

V obci sa nachádza:

Gréckokatolícky chrám Sv. Michala archanjela a Pravoslávny chrám Sv. proroka Eliáša.

K ďalším kultúrnym zariadeniam v obci patrí kultúrny dom a obecná knižnica.

Jedinečnosťou reprezentujúcu obec počas kultúrnych podujatí je prírodný amfiteáter.

Národné kultúrne pamiatky

Kaplnka svätého Jozafáta je kultúrnou pamiatkou, ktorá bola zaradená k národným kultúrnym pamiatkam. Bola vystavaná v roku 1772 v barokovom slohu a nachádza sa pri ceste z obce Krásna Lúka. Za NKP bola vyhlásený v 08 apríla 2015 s číslom 11971/1.

3.1.4.2 Technická infraštruktúra

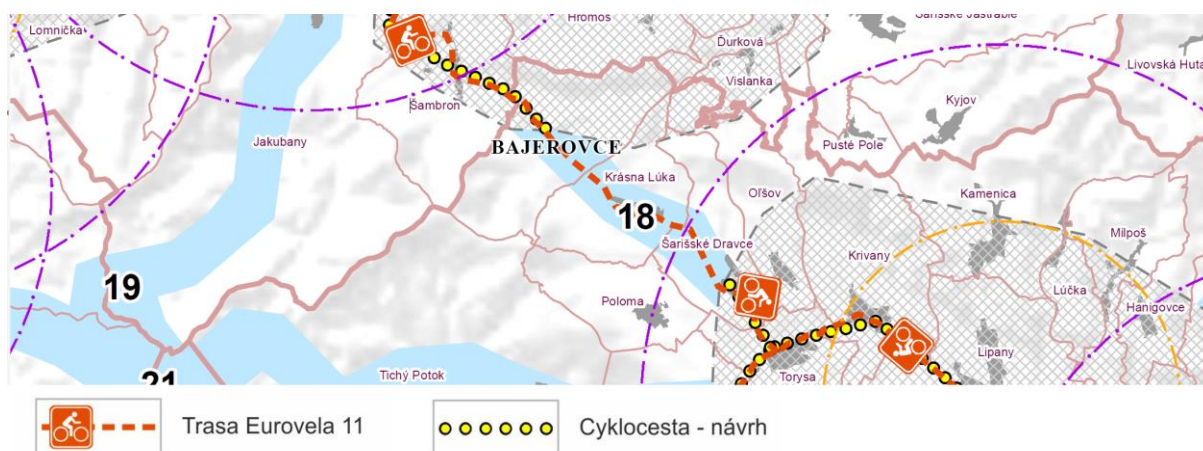
3.1.4.2.1 Cestná sieť a dopravné systémy

Cestná sieť

Územím obce prechádza cesta III. triedy 3171 (pôvodné číslo 533004) s dĺžkou 1,5 km v katastri obce a celkovou dĺžkou 11,587km. Obec sa stará o údržbu a má v správe miestne komunikácie s celkovou dĺžkou približne 3 km.

Cyklodoprava

Katastrálnym územím bude prechádzať úsek jednej zo siete cykloturistických trás - EuroVelo 11, ktorá je v nasledujúcej mape naznačená značkou.

Zdroj: GENEREL DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY PREŠOVSKÉHO KRAJA

Autobusová doprava

Obyvatelia obce majú hromadnú cestnú osobnú dopravu v rámci okresu a kraja zabezpečenú primárne prostredníctvom priebežných liniek SAD Prešov.

Železničná doprava

Katastrálnym územím obce neprechádza železničná trať. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Plavnica vzdialenej približne 10km.

Zásobovanie pitnou vodou

Z dôvodu, že v obci nie je vybudovaný ani verejný ani obecný vodovod, obyvatelia obce využívajú ako zdroje pitnej vody studne.

Čistička odpadových vôd

V súčasnosti v obci nie je vybudovaná kanalizačná a sieť, a taktiež sa v obci nenachádza čistička odpadových vôd.

3.1.4.2.2 Energetické hospodárstvo

Zásobovanie plynom

Obec nie je v súčasnosti zásobovaná plynom.

Zásobovanie elektrickou energiou

Zastavené územie obce je zásobované elektrickou energiou prostredníctvom siete NN, ktorá je tvorená prevažne vzdušnými vedením (drevenými a betónovými stĺpmi). Verejné osvetlenie v obci je umiestnené kombinovane na stĺpoch osvetlenia, ale aj na stĺpoch NN.

3.1.4.2.3 Telekomunikácie

Mobilné siete

Pokrytie službami mobilných operátorov v obci je obmedzené. Obyvatelia môžu využívať služby len niektorých operátorov pôsobiacich na území Slovenska.

Internetové pripojenie

Obyvatelia obce využívajú prevažne pripojenie prostredníctvom mobilného internetu a internetu prostredníctvom optických káblov. Doplnkovo sú využívané aj iné formy internetového pripojenia.

Obecný rozhlas

Obec ma zriadený obecný rozhlas. Rozvody sú kombinovane na stĺpoch osvetlenia alebo stĺpoch NN. Ústredňa sa nachádza v priestoroch obecného úradu.

3.1.4.2.4 Odpadové hospodárstvo

Odvoz a zneškodňovanie odpadu je zabezpečené prostredníctvom externého dodávateľa na základe zmluvy o zbere, preprave a zneškodňovaní komunálneho odpadu pretože obec nemá vlastnú skládku ani zberný dvor.

3.1.4.3 Štandardy minimálnej vybavenosti obce

Tabuľka 18. Vybavenosť obce

Výber ukazovateľov	Odporúčaná vybavenosť	Stav v obci
Školstvo		
Materská škola	•	Nie
Telovýchova a šport		
Ihrisko pre deti	•	Nie
Ihrisko pre mládež a dospelých	•	Áno
Ihrisko maloplošné (menej ako 2000m ² plochy)	•	Áno
Cestovný ruch – verejné ubytovanie		
Horské apartmány	o	Nie
Zdravotníctvo a sociálne služby		
Ambulancie	o	Nie
Maloobchod		
Potraviny, zmiešaný tovar	•	Áno
Kultúra		
Knižnica (obecná, regionálna, krajská)	o	Áno
Výstavné priestory (výstavné areáli a siene)	•	Nie
Kultúrne – osvetové zariadenia, klubovne	•	Áno
Kostoly, modlitebne, synagógy, meditačné priestory	o	Áno
Cintoríny, domy smútku, urnové háje, krematóriá	•	Áno
Zeleň		
Parky a iné typy verejnej parkovej zelene	o	Áno
Zeleň v obytných územiach	o	Áno
Zeleň pri občianskej vybavenosti	•	Áno
Ostatná zeleň (cintoríny, kempy, zeleň peších zón, ...)	•	Áno
Zeleň pri výrobných a priemyselných areáloch	•	Nie
Prírodná zeleň (lesy)	•	Áno
Služby		
Služby pre obyvateľov (murár, elektrikár, a iné)	•	Áno

• odporúčaná vybavenosť

o alternatívne doplnenie vybavenosti

3.2 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA - SWOT ANALÝZA

Jedným z dôležitých nástrojov strategického plánovania je univerzálna analytická technika, tzv. SWOT analýza, popisujúca podmienky ovplyvňujúce rozvoj územia. Metóda SWOT analýzy hodnotí, resp. monitoruje obec z pohľadu jej kľúčových interných silných a slabých stránok, ale aj z pohľadu možných kľúčových externých príležitostí a ohrození. Uvedená SWOT analýza obce v rámci jednotlivých častí prioritizuje položky podieľajúce sa na vygenerovaní rozvojovej stratégie. Núti rozmýšľať o tom, čo je naozaj dôležité pri dosahovaní cieľa.

V procese prípravy SWOT analýzy sa tím odborníkov pri jej príprave zameria na možnosti rozvoja obce z pohľadu troch nasledujúcich oblastí:

SWOT analýza je zameraná na možnosti rozvoja obce z pohľadu troch prioritných oblastí.

Oblasť Hospodárstvo sa sústreďuje na faktory ovplyvňujúce vytváranie pracovných príležitostí a tvorbu pracovných miest.

Oblasť Sociálna sa sústreďuje na faktory ovplyvňujúce vznik a ponuku moderných a inovatívnych služieb a podmienky podporujúce vytváranie pracovných príležitostí a tvorbu pracovných miest súvisiacich s ponukou služieb.

Oblasť Životné prostredie sa sústreďuje na environmentálne faktory ovplyvňujúce vytváranie pracovných príležitostí a tvorbu pracovných miest v súvislosti s ochranou a zvyšovaním kvality ekosystémových služieb.

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">– dostupné endogénne zdroje s možnosťou podpory rozvoja vidieckeho cestovného ruchu a agroturizmu– dostupné endogénne zdroje s možnosťou podpory rozvoja poľnohospodárstva z pohľadu prvovýroby a spracovania prvovýroby– potenciál pre realizáciu jedinečných a turistických voľnočasových aktivít– potenciál pre vznik pracovných príležitostí pre mladých a 50+– potenciál pre vytváranie pracovných príležitostí– výhodná geografická poloha– skúsený manažment	<ul style="list-style-type: none">– nedostatok pracovných príležitostí– prostredie v súčasnosti limitujúce vytváranie príležitostí pre podnikateľské činnosti– nízka motivácia k zakladaniu a prevádzkovaniu mikro a malých podnikov– nízka motivácia k produkcii inovatívnych výrobkov s vyššou pridanou hodnotou– vysoká miera evidovanej nezamestnanosti v okrese– nízke mzdy– nízka diverzifikácia v existujúcich činnostiach

	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatočne využívané endogénne zdroje – nízka podpora nemotorovej dopravy a súvisiacej infraštruktúry
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> – vypracovanie akčného plánu pre najmenej rozvinutý okres a poskytnutie podpory na realizáciu aktivít posilňujúcich hospodárstvo obce, v súlade so zákonom 336/2015 Zákon o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 11. novembra 2015 – vytvorenie priaznivých podmienok pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu z národnej úrovne – podpora v oblasti budovania cyklotrás z národnej úrovne – prispôsobenie štruktúry, resp. produkcie slovenského národného hospodárstva vo vzťahu k podpore najmenej rozvinutých regiónov – relatívna blízkosť 2 miest – potenciál v rôznych oblastiach rozvoja v okolitých obciach – možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF – možnosť podpory definovaných oblastí z iných finančných mechanizmov 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatočný záujem zo strany návštevníkov – nedostatočný záujem o poskytovanie služieb zo strany podnikateľov – nedostatok štátnych dotácií na skvalitnenie infraštruktúry vidieckeho cestovného ruchu – nepostačujúce systémové opatrenia na zníženie nezamestnanosti – nepostačujúce systémové opatrenia na zvýšenie miezd – nedostatočne vybudovaná infraštruktúra, čo obmedzí prílev priamych investícií – znižovanie stavov zamestnancov veľkými zamestnávateľmi v blízkych regiónoch

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> – dostupný prírodný, kultúrny a historický potenciál – zachovaný vidiecky ráz územia – dostupná a efektívna samospráva 	<ul style="list-style-type: none"> – vývoj vekovej štruktúry obyvateľov (vysoký počet obyvateľov v poproduktívnom a produktívnom veku) – nedostatok vytvorených pracovných príležitostí – migračný úbytok obyvateľstva

	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatočne motivovaní mladí ľudia, aby zostali v regióne, alebo sa do regiónu vrátili – vysoká miera evidovanej dlhodobej nezamestnanosti – skupina dlhodobo nezamestnaných je nízkokvalifikovanou pracovnou silou – nízka dostupnosť inovatívnych služieb v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, agroturizmu – nízka dostupnosť služieb v oblasti inovatívnych sociálnych a komunitných služieb – časti miestnych komunikácií a chodníkov v nevyhovujúcom technickom stave – absentujúca environmentálna infraštruktúra (nevybudovaný verejný vodovod, kanalizácia a ČOV) – budovy vo vlastníctve obce s vysokou energetickou náročnosťou
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> – vytvorenie priaznivých podmienok pre rozvoj cestovného ruchu z národnej úrovne – podpora v oblasti budovania cyklotrás a cyklochodníkov z národnej úrovne – prispôsobenie štruktúry, resp. produkcie slovenského národného hospodárstva vo vzťahu k podpore najmenej rozvinutých regiónov – možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF – možnosť podpory definovaných oblastí z iných finančných mechanizmov 	<ul style="list-style-type: none"> – nevyužitie možností vyplývajúcich zo zákona 336/2015 Zákon o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 11. novembra 2015 – ponuka lepších pracovných podmienok v iných okresoch, krajoch, štátoch a s tým spojená výrazná migrácia ekonomicky aktívneho, najmä mladého obyvateľstva aj so zmenou trvalého pobytu – nedostatočná motivácia (z národnej úrovne) mladých ľudí, aby zostali v rodnom regióne/na Slovensku – prehlbovanie izolovanosti vzdelávacej sústavy od potrieb trhu práce

PRIORITNÁ OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> – moderný prístup k zvyšovaniu kvality životného prostredia – kvalitné ekosystémové služby – relatívne zachovalé životné prostredie 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatočne využitý prírodný potenciál – absencia environmentálnej infraštruktúry
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> – moderná legislatíva v oblasti ekosystémovej politiky – možnosť podpory definovaných oblastí z EŠIF – možnosť podpory definovaných oblastí z iných finančných mechanizmov 	<ul style="list-style-type: none"> – nedostatočná prevencia pred environmentálnymi rizikami – nedostatočná podpora zavádzania environmentálne prijateľných inovácií – nekonceptný prístup k manažmentu krajiny – nedostatočne dodržiavaná legislatíva o odpadových vodách – neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov z EŠIF a iných finančných mechanizmov

3.3 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Bohatstvo a dostupnosť vnútorných a vonkajších zdrojov patrí medzi faktory ovplyvňujúce rozvoj územia. Prírodný a kultúrny potenciál, stav ekosystémov, stupeň rozvoja hospodárstva a priemyslu, kvalita služieb, a tým súvisiaci stupeň ekonomickej aktivity v blízkom okolí, sú dôležitým predpokladom pre rast konkurencieschopnosti.

VONKAJŠIE FAKTORY ROZVOJA ÚZEMIA, VPLYV VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA ROZVOJ ÚZEMIA, STEEP ANALÝZA

Situáciu v okrese Sabinov popisuje a hodnotí STEEP analýza ako metóda hodnotiaca vplyv vonkajších faktorov na rozvoj ekonomického potenciálu obce.

K vonkajším faktorom sa radia:

S - spoločenské (sociálne) faktory

T - technické (technicko-technologické) faktory

E - ekonomické faktory, (E- ekologické faktory)

P - politicko-právne faktory

STEEP analýza vonkajších faktorov	
Sociálne faktory	<ul style="list-style-type: none">• prírastok, úbytok obyvateľov• migrácia obyvateľov• vzdelanie• sociálne postavenie obyvateľov• historický a kultúrny vývoj spoločnosti• náboženské vyznanie
Technologické faktory	<ul style="list-style-type: none">• zavádzanie IKT• zavádzanie inovatívnych technológií do výroby, postupov a procesov• investície v budúcnosti
Ekonomické faktory	<ul style="list-style-type: none">• prepojenie s politickými faktormi• stav jednotlivých sektorov národného hospodárstva• vývoj meny, kurzu, inflácie• kúpyschopnosť obyvateľstva
Ekologické faktory	<ul style="list-style-type: none">• ekosystémový prístup• ekosystémové služby
Politické faktory	<ul style="list-style-type: none">• stupeň liberalizácie a demokracie• legislatívne zmeny ovplyvňujúce podnikateľskú sféru• prenos kompetencií zo štátnej úrovne na nižšie úrovne

Vyššie popísané faktory z pohľadu vonkajšieho prostredia **v sociálnej, technologickej, ekonomickej, ekologickej a politickej** oblasti ovplyvňujú aj schopnosť vytvárať pracovné príležitosti, a tým ovplyvňujú rozvoj a rast miestnej ekonomiky, jej konkurencieschopnosti a zvyšovanie kvality života obyvateľov obce

Z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia na rozvoj miestnej ekonomiky v obci je podstatný aj vplyv viacerých faktorov na úrovni Prešovského kraja.

PSK patrí svojou rozlohou 8 973 km², ktorá zaberá 18,3 % rozlohy štátu a počtom obyvateľov 819 977, čo ku 31.12.2014 tvorilo 15,1% z celkového počtu obyvateľov SR, k najväčším krajom.

Spoločnú hranicu v rámci Slovenskej republiky má Prešovský samosprávny kraj s tromi samosprávnymi krajmami, na juhu s Košickým samosprávnym krajom a na západe s Banskobystrickým a Žilinským samosprávnym krajom. Na severe je územie vymedzené štátnou hranicou Slovenskej republiky s Poľskou republikou (Malopoľské a Podkarpatské vojvodstvo) v dĺžke asi 360 km. Na východe je územie vymedzené štátnou hranicou s Ukrajinou (Zakarpatská oblasť) v dĺžke asi 38 km.

Územie kraja je z hľadiska územného usporiadania Slovenskej republiky vymedzené samosprávnym územným celkom Prešovského samosprávneho kraja a zahŕňa 23 samosprávnych území miest a 642 samosprávnych území obcí, ktoré sú vytvorené zo 724 katastrálnych území. V kraji sa teda nachádza 665 obcí, najviac v rámci SR a je rozčlenený do 13 okresov (Prešov, Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou. Rozlohou najväčšími sú okresy Poprad, Bardejov a Prešov, naopak plošne najmenšími sú okresy Levoča, Stropkov a Medzilaborce). Z celkového počtu obyvateľov žije 47,9 % v mestách (krajské mesto Prešov obýva viac ako 90 tisíc obyvateľov). (Konceptia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj).

Spomedzi všetkých krajov je v Prešovskom kraji dlhodobo najvyšší prirodzený prírastok. Na druhej strane sa z Prešovského kraja vystaňovalo najviac obyvateľov. Saldo sťahovania ku 31.12.2014 dosiahlo hodnotu – 1,57 na 1 000 obyvateľov. K medziročnému nárastu počtu obyvateľov vo veku 65 a viac rokov došlo v roku 2014 vo všetkých okresoch Prešovského kraja. Veková štruktúra populácie Prešovského kraja ku 31.12.2014 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi naznačuje demografické starnutie obyvateľstva.

Situácia mladých ľudí na trhu práce v Prešovskom kraji nie je lichotivá, keďže takmer polovica z počtu ekonomicky aktívnych ľudí do 25 rokov veku je evidovaná na úradoch práce (44,5 %).

Táto situácia núti nezamestnaných mladých ľudí vycestovať za prácou do krajín Európskej únie. Rizikovou skupinou z hľadiska uplatnenia na trhu práce sa stávajú aj nezamestnaní nad 45 rokov veku, u ktorých nízka jazyková vybavenosť a zdravotné problémy sťažujú hľadanie práce doma aj v zahraničí. Za posledné roky pracovalo v zahraničí v priemere 40 tisíc ľudí z Prešovského kraja, čo je najviac zo všetkých krajov Slovenska.

Priemysel v kraji je rôznorodý. Zastúpenie tu má kovospracujúci, drevospracujúci, potravinársky, elektrotechnický, strojársky, chemický, textilný a odevný priemysel. Prešovský kraj patrí dlhodobo ku ekonomicky najslabším krajom, čiastočne z dôvodu, že kraju má prevažne vidiecky charakter. V sídelnej štruktúre PSK, tak ako je to charakteristické pre celé územie SR, prevládajú malé obce do 1000 obyvateľov.

Na území kraja pôsobí viac ako 26 tisíc právnických osôb, z toho podnikov je 17 847 a 53 081 fyzických osôb, podnikateľov, z toho 48 960 je živnostníkov, podnikajúcich v slobodnom povolaní 2964 a samostatne hospodáriacich roľníkov je 1157. Oproti tomu v okrese Stropkov je právnických osôb 720, z toho podnikov je 410. Fyzických osôb, podnikateľov je 1302, z toho 1191 je živnostníkov, podnikajúcich v slobodnom povolaní 63 a samostatne hospodáriacich roľníkov je 48 (ŠR, ku 31.12.2014). V okrese svoju činnosť orientujú najviac do odvetví obchodu a dopravy a najmenej do odvetvia priemyselnej výroby. Najsilnejšími odvetviami, čo sa týka exportu a produkcie PK sú štyri odvetvia, a to: potravinársky, strojársky, textilný a chemický priemysel. (MDRR SR, 2013).

Poľnohospodárska pôda zaberá 42,4 % z celkovej rozlohy kraja. Z nej takmer dve pätiny predstavuje orná pôda, na ktorej sa pestujú predovšetkým obilniny, krmoviny, olejniný a zemiaky. V pestovaní zemiakov patrí kraj k najväčším producentom v SR. V rámci živočíšnej výroby prevláda chov hovädzieho dobytku. Spolu s Banskobystrickým krajom obhospodaruje najväčšie plochy lesných pozemkov. (zdroj: Štatistický úrad SR).

Aj keď Prešovský samosprávny kraj je na základe ekonomických ukazovateľov za posledné roky jedným z najzaostalejších regiónov Slovenska, nenasvedčuje tomu územie bohaté na prírodné, kultúrne a historické zdroje. PSK patrí medzi kraje s najlepšou environmentálnou kvalitou. Na väčšine územia má PSK prostredie vysokej kvality. Prírodné prostredie je relatívne málo narušené najmä v oblastiach s nízkou ekonomickou aktivitou. Na území kraja sa nachádza 76 území európskeho významu. Územie kraja je kvôli vyhovujúcej geologickej stavbe veľmi bohaté na výskyt minerálnych a termálnych vôd. Zastúpené sú všetky známe typy minerálnych vôd (prírodné minerálne vody, prírodné liečivé vody a prírodné minerálne vody stolové, okrem

rádioaktívnych, niektoré dokonca vo veľkých koncentráciách). Sú považované za vzácny prírodný zdroj a bezpochyby sú ďalším predpokladom rozvoja územia. Na území kraja sa nachádzajú aj jedny z najstarších kúpeľov na Slovensku - Bardejovské kúpele.

3.4 IDENTIFIKÁCIA POTRIEB, VÝCHODÍSK A MOŽNÝCH RIEŠENÍ

Vo väzbe na výstupy analytickej časti, vrátane SWOT analýzy, s dôrazom na existujúci potenciál využiteľný na podnietenie rozvojových stimulov obce a možnosti jeho zhodnotenia sú v tejto časti identifikované potreby, východiská a možné riešenia týkajúce sa územia obce a do určitej miery aj širšieho okolitého regiónu spadajúceho do okresu.

Koncipované sú v 1. kroku všeobecne a následne v 2. kroku sú rozpracované do konkrétnych potrieb, východísk, resp. možných riešení pre daný región. Tieto potreby je možné zároveň chápať ako tzv. „rozvojové výzvy“ pre riešený okres. Ich transformáciou do konkrétnych aktivít a pomocou správne nastavených politík v dotknutých oblastiach je možné v dlhodobom horizonte zabezpečiť pozitívny trend v oblasti rozvoja, rastu a konkurencieschopnosti miestnych ekonomík.

Program hospodárskeho sociálneho rozvoja obce Bajerovce sa prioritne, a teda aj prierezovo, v rámci opatrení a jednotlivých aktivít zameriava na podporu tvorby pracovných miest prostredníctvom mobilizácie zhodnocovania vnútorného potenciálu a rast kvality života obyvateľov na dotknutom území.

Definované potreby generujúce výzvy v nasledujúcich oblastiach:

- vidiecky cestovný ruch, agroturizmus
- pôdohospodárstvo
- priemyselná výroba
- energetický potenciál

Z hľadiska zachovania zdravých ekosystémov je jedným z najvýznamnejších environmentálnych problémov v súčasnosti zmena klímy, ktorá v dôsledku negatívnych ľudských činností spôsobuje neustále zvyšovanie koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére. Cieľom energetickej politiky SR je zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na výrobe elektriny a tepla. OZE prispievajú k ochrane životného prostredia a k diverzifikácii činností v oblasti poľnohospodárstva a priemyslu. Podporujú inovácie a rozvoj informačných technológií. Dobrý manažment obnoviteľných zdrojov energie je v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a jedným z pilierov ekonomického rastu spoločnosti (*Národný akčný plán pre obnoviteľné zdroje energie, 2010*).

Identifikácia konkrétnych potrieb, východísk a možných riešení

- 1) Vytvoriť podmienky pre vznik nových pracovných príležitostí atraktívnych aj pre mladých ľudí.
- 2) Zvýšiť záujem o poľnohospodársku výrobu, živočíšnu aj špeciálnu rastlinnú
- 3) Diverzifikovať činnosti v oblasti poľnohospodárstva, spracovania prvovýroby a lesníctva
- 4) Podporiť vznik nových výrobkov s vyššou pridanou hodnotou, motivovať k zakladaniu mikro a malých podnikov, podnietiť zvyšovanie zamestnanosti.
- 5) Modernizovať všetky typy infraštruktúr (infraštruktúry malých rozmerov, technickej, sociálnej, voľnočasovej, najmä v nadväznosti na podporu aktívneho a zdravého životného štýlu)
- 6) Chrániť, zhodnocovať a efektívne využívať endogénne zdroje, kultúrne a prírodné dedičstvo
- 7) Zvýšenie podpory v poskytovaní sociálnych komunitných služieb podľa potrieb prijímateľov
- 8) Klásť väčší dôraz na podporu energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov, ochranu biologickej diverzity, efektívne využívanie pôdy, ekosystémový prístup a podporu ekosystémových služieb vrátane zelených infraštruktúr

4 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť definuje víziu, teda stav, ktorý obec na konci plánovaného obdobia má záujem dosiahnuť. Aby k tomu došlo je „cesta“ k dosiahnutiu vízie rozdelená na dosahovanie čiastkových cieľov – globálnych a špecifických stanovených v rámci jednotlivých prioritných oblastí.

Globálne a špecifické ciele sú ciele kreované tematicky s priemetom do územia. Z hľadiska posúdenia reálnosti dosahovania výstupov, výsledkov a dopadov implementácie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce zohľadňujú tieto ciele výstupy, identifikované potreby, reálny potenciál a možnosti, špecifiká, ale aj možné ohrozenia počas implementácie.

Vízia:

PRÍŤAŽLIVÉ PROSTREDIE AJ PRE BUDÚCE GENERÁCIE

Prioritná oblasť: Hospodárstvo	Prioritná oblasť: Sociálna	Prioritná oblasť: Environmentálna
Globálny cieľ	Globálny cieľ	Globálny cieľ
Efektívnejšie a trvalo – udržateľné hospodárenie s endogénnymi zdrojmi, najmä v súvislosti s tvorbou pracovných príležitostí	Efektívnejšie a trvalo – udržateľné hospodárenie s endogénnymi zdrojmi, najmä v súvislosti sa zvyšovaním dostupnosti kvalitných a moderných služieb	Efektívnejšie a trvalo – udržateľné hospodárenie s endogénnymi zdrojmi, najmä v súvislosti s ochranou kvalitného životného prostredia
Špecifický cieľ	Špecifický cieľ	Špecifický cieľ
<i>Zaviesť koncepčný prístup k efektívnemu využívaniu prírodného potenciálu s cieľom zvýšenia konkurencieschopnosti a zabezpečenia stability miestnej ekonomiky</i>	<i>Zaviesť koncepčný prístup k efektívnemu využívaniu prírodného potenciálu s cieľom ochrany a zhodnotenia kultúrno - historického dedičstva</i>	<i>Zaviesť koncepčný prístup k efektívnemu využívaniu a ochrane prírodného potenciálu s cieľom zachovania a zvýšenia kvality životného prostredia</i>

5 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Podmienkou pre dosahovanie vízie a definovaných cieľov bude prostredníctvom implementácie opatrení a konkrétnych aktivít v rámci troch riešených prioritných oblastí dosahovanie čiastkových cieľov. V rámci nich dôjde k vytvoreniu prostredia priaznivého pre zvyšovanie výkonnosti rôznych typov subjektov, ktorých aktivity v riešenom území prispievajú ku zvyšovaniu výkonnosti miestnej ekonomiky.

Konkrétne investičné zámery, ktoré obec plánuje realizovať v období 2015 – 2023, navrhnuté na základe identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení, sú kvôli lepšej prehľadnosti aj v programovej časti spracované prehľadne v tabuľkách.

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
HOSPODÁRSTVO	1.1.1 Cílené investovanie do infraštruktúry podporujúcej rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a diverzifikácia činností v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	1.1.1.1: Výstavba cyklotrasy s pripojením na EuroVelo 11

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
SOCIÁLNA	2.1.1 Cílené investovanie do infraštruktúry podporujúcej vyššiu kvalitu života obyvateľov	2.1.1.1: Rekonštrukcia ZŠ na objekt komunitnej/spolkovej činnosti 2.1.1.2: Výstavba Domu smútku 2.1.1.3: Oprava budovy obecného úradu 2.1.1.4: Zateplenie a rekonštrukcia kultúrneho domu 2.1.1.5: Oprava a úprava miestnych komunikácií a chodníkov

Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita
ENVIRONMENTÁLNA	3.1.1 Cílené investovanie do environmentálne priaznivej infraštruktúry	3.1.1.1: Výstavba verejného vodovodu 3.1.1.2: Výstavba kanalizácie 3.1.1.3: Výstavba čističky odpadových vôd

V súlade s uplatnením princípu integrovaných územných investícií a integrovaného prístupu k územnému rozvoju je cieľom programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja naplniť víziu:

„PRÍŤAŽLIVÉ PROSTREDIE AJ PRE BUDÚCE GENERÁCIE“

novým prístupom k podpore rozvoja miestnej ekonomiky a novým nasmerovaním „občianskej politiky“.

V záujme dosiahnutia globálnych cieľov v rámci jednotlivých oblastí je potrebné zabezpečiť podmienky pre efektívne a cielené využitie finančných zdrojov obec, príspevkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov, rôznych finančných mechanizmov a dotácií, štátneho rozpočtu a vlastných finančných zdrojov prijímateľov.

V záujme dosahovania špecifických cieľov je nutné cielené nasmerovať intervencie do územia s vysokým rozvojovým potenciálom pre daný špecifický cieľ a zabezpečiť tak výkonnosť a rast konkurencieschopnosti a rozvoja miestnej ekonomiky s pozitívnym dopadom na zvýšenie kvality života obyvateľov.

5.1 ŠPECIFIKÁCIA A POPIS OPATRENÍ

Táto časť sa snaží ozrejmiť výber opatrení a bližšie špecifikuje zameranie územných a tematických investícií do oblastí s potenciálom rastu a rozvoja. Samospráva má záujem v období 2015 – 2023 zabezpečiť konkurencieschopnosť a stabilitu miestnej ekonomiky integráciou dostupných zdrojov (ľudských, materiálnych, finančných), ako aj integráciou existujúcej legislatívy a ďalších dokumentov na rôznych úrovniach do strategických dokumentov obce. V zmysle platnej legislatívy predstavujú štrukturálne fondy doplnkový zdroj financovania potrieb podporujúcich miestny a regionálny rozvoj.

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO

1 Globálny cieľ:

Efektívnejšie a trvalo – udržateľné hospodárenie s endogénnymi zdrojmi, najmä v súvislosti s tvorbou pracovných príležitostí

1.1 Špecifický cieľ:

Zaviesť koncepčný prístup k efektívnemu využívaniu prírodného potenciálu s cieľom zvýšenia konkurencieschopnosti a zabezpečenia stability miestnej ekonomiky

Za jeden z rozvojových faktorov, ktorý ovplyvňuje rozvoj vidieckeho cestovného ruchu je aj vytvorenie vhodných podmienok na prevádzkovanie voľnočasových aktivít, okrem iných aj cykloturistiky. Z hľadiska infraštruktúry ide najmä o bezpečné a udržiavané prvky drobnej infraštruktúry a bezpečné, udržiavané a značené turistické trasy a cyklotrasy, prepájajúce atraktívne lokality, prírodné rarity, alebo iné kultúrne a historické jedinečnosti vidieckeho prostredia. Dôležitú úlohu pri riešení cyklotrás zohráva vybudovanie kvalitnej doplnkovej infraštruktúry. Samospráva výstavbou cykloturistickej trasy, najmä jej prepojením na plánovanú cykloturistickú trasu celoeurópskeho významu – EuroVelo 11, podporí príťažlivosť a atraktivnosť územia obce Bajerovce s pozitívnym dopadom na okolitý vidiecky priestor. EuroVelo 11 je jedna zo siete navrhnutých cyklotrás, križujúcich celú Európu. Po dobudovaní plánovaných trás bude mať sieť dĺžku 65 500 kilometrov. EuroVelo 11 Nordkap – Atény, nazývaná aj ako Východoeurópska trasa, bude na svojej dĺžke cca 6 000 kilometrov prechádzať okolo fínskych jazier naprieč mestami Helsinky, Tallin, Tartu, Vilnius, Varšava, Krakov, Košice, Belehrad, Skopje, Thessaloniki až do Atén.

Obec má potenciál rozvoja definovaný aj v oblasti rozvoja poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. V katastri obce sa nachádza 810 hektárov poľnohospodárskej pôdy, z toho 403,41 hektárov ornej pôdy. Zároveň sa v katastri nachádza 800,93 hektárov nepoľnohospodárskej pôdy, z toho 699,17 tvoria lesné pozemky. Diverzifikáciou činností v oblasti prvovýroby a následne spracovateľského priemyslu smerujúcich k moderným trendom v oblasti zdravého životného štýlu, vrátane zdravej výživy, má obec potenciál podporiť rozvoj agroturizmu a vidieckeho cestovného ruchu. Oba typy cestovného ruchu sú definované ako motory rozvoja najmä v horských a podhorských územiach, ku ktorým sa radí aj obec Bajerovce. Obec Bajerovce patrí medzi obce vzdialené od lesa do 1km a zároveň vzdialené od mesta viac ako cca 15 km, čo výrazne ovplyvňuje zamestnanosť/nezamestnanosť v takto vymedzených obciach (Horské obce v kontexte rozvoja vidieka a lesníctva) Pre obyvateľov obce, ktorí môžu ponúknuť svoju pracovnú kvalifikáciu, vytvára potenciálne pracovné príležitosti lesné hospodárstvo a poľnohospodárstvo. Horské a podhorské obce sú v kontexte rozvoja vidieka a vo vzťahu k lesníctvu považované za nositeľov rozvoja.

Opatrenie 1.1.1: Cílené investovanie do infraštruktúry podporujúcej rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a diverzifikácia činností v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

Aktivita 1.1.1.1: Výstavba cyklotrasy s pripojením na EuroVelo 11

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA

2 Globálny cieľ:

Efektívnejšie a trvalo – udržateľné hospodárenie s endogénnymi zdrojmi, najmä v súvislosti sa zvyšovaním dostupnosti kvalitných a moderných služieb

2.1 Špecifický cieľ:

Zaviesť koncepčný prístup k efektívnemu využívaniu prírodného potenciálu s cieľom ochrany a zhodnotenia kultúrno - historického dedičstva.

V rámci cíleného investovania do infraštruktúry podporujúcej vyššiu kvalitu života obyvateľov a poskytovania čo najkvalitnejších služieb obyvateľom sa obec snaží výstavbou nového Domu smútku na cintoríne vytvoriť dôstojné priestory na vykonávanie cirkevných, či občianskych obradov, vyhovujúcich požiadavkám súčasnej doby.

Na základe vyhodnotenia získaných údajov, identifikovaných potrieb a možností rozvoja je v obci potenciál pre vytvorenie vhodných podmienok pre poskytovanie komunitnej, spolkovej činnosti. Poskytovanie sociálnych služieb je vymedzené zákonom NR SR. Štát prostredníctvom nich napomáha sociálnej inklúzii a uspokojovaniu sociálnych potrieb ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Rekonštrukciou základnej školy a vytvorením prirodzeného sociálneho prostredia, čo najviac podobného prostrediu v bežnej komunite pomocou vhodných prevádzkových a personálnych podmienok, samospráva plánuje podporiť absentujúce služby v oblasti komunitnej/spolkovej činnosti.

Z hľadiska zachovania kvalitných ekosystémových služieb a v nadväznosti na povinnosť Slovenskej republiky „efektívne využívať prírodné zdroje“, plánuje obec opravy a rekonštrukciu dvoch budov vo vlastníctve obce. Aktivita, ktoré v rámci toho obec vykoná zohľadnia ciele SR a EÚ o znižovaní energetickej náročnosti budov, zvyšovaní energetickej efektívnosti budov a zároveň znižovania emisií skleníkových plynov. Všetky aktivity budú environmentálne prijateľné, v súlade so Smernicou o energetickej hospodárnosti budov (2002/91/ES vs. 2010/31/EU). V rámci týchto aktivít samospráva obce plánuje zateplenie a rekonštrukciu kultúrneho domu a obecného úradu, vrátane prípravy garáží pre dobrovoľný hasičský zbor.

Opravou priepustov a priekop, novou asfaltovou pokrývkou a uložením nových dlažbových prvkov, ktoré budú vyhovovať technickým požiadavkám uvedeným v STN EN 12059, prispeje obec k zlepšeniu dopravnotechnického stavu miestnych komunikácií a chodníkov, a tým zároveň zvýši atraktivnosť obce pre obyvateľov, návštevníkov a podnikateľov.

Opatrenie 2.1.1 : Cílené investovanie do infraštruktúry podporujúcej vyššiu kvalitu života obyvateľov

Aktivita 2.1.1.1: Rekonštrukcia ZŠ na objekt komunitnej/spolkovej činnosti

Aktivita 2.1.1.2: Výstavba Domu smútku

Aktivita 2.1.1.3: Oprava budovy obecného úradu

Aktivita 2.1.1.4. Zateplenie a rekonštrukcia kultúrneho domu

Aktivita 2.1.1.5: Oprava a úprava miestnych komunikácií a chodníkov

PRIORITNÁ OBLASŤ ENVIRONMENTÁLNA

3 Globálny cieľ:

Efektívnejšie a trvalo – udržateľné hospodárenie s endogénnymi zdrojmi, najmä v súvislosti s ochranou kvalitného životného prostredia

3.1 Špecifický cieľ:

Zaviest' koncepčný prístup k efektívnemu využívaniu a ochrane prírodného potenciálu s cieľom zachovania a zvýšenia kvality životného prostredia

Obec Bajerovce nachádzajúca sa v atraktívnom podhorskom prostredí, relatívne zdravom a zachovanom životnom prostredí, na rozmedzí Levočských vrchov a Spišsko-šarišskej vrchoviny, v katastri ktorej vyvierajú 3 pramene, má záujem zaviesť koncepčný prístup k efektívnemu využívaniu a ochrane prírodného potenciálu s cieľom zachovania a zvýšenia kvality životného prostredia.

„Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a jeho následné odkanalizovanie je konkrétnym prejavom starostlivosti spoločnosti na zabezpečení prístupu obyvateľstva ku zdrojom kvalitnej pitnej vody a prejavom starostlivosti o vodné zdroje. Rozvoj verejných vodovodov je závislý od dostatku kvalitných zdrojov vody s dostatočnou kapacitou a spoľahlivosťou, ktoré spĺňajú požiadavky na kvalitatívne a hygienické parametre a požiadavky na ochranu vôd. Verejné vodovody sú navrhnuté a vybudované v súlade s poznatkami technického pokroku tak, aby bolo zabezpečené dostatočné množstvo zdravotne bezchybnej pitnej vody pre verejnú potrebu, a aby bola zabezpečená nepretržitá dodávka pitnej vody pre odberateľov.“

Najvyšší podiel zásobovaných obyvateľov má Bratislavský kraj. Podiel zásobovaných obyvateľov v Prešovskom a Košickom kraji naopak za celoslovenským priemerom zaostáva. V porovnaní situácie v jednotlivých okresoch sú v napojení na vodovodnú kanalizáciu značné rozdiely aj na úrovni jednotlivých krajov. Najviac obcí bez verejného vodovodu patrí do skupiny obcí vo veľkostnej kategórii do 1000 obyvateľov.

(http://www.sazp.sk/slovak/periodika/sprava/psrsk/voda/POVRCHOVVA_VODA/4_odozva/15_vodo_vody/15_uvod.html)

V rámci slovenskej a európskej legislatívy musí Slovensko dodržiavať pomerne prísne limity na vypúšťanie vôd. Zákonom č. 384/2009 Z. z. sa novelizoval zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon),

ktorý v ustanovení § 36 ods. 1 upravil povinnosť, že komunálne odpadové vody, ktoré vznikajú v aglomeráciách sa musia odvádzať a prejsť primeraným čistením len verejnou kanalizáciou.

Obec zberom a odvádzaním komunálnych odpadových vôd na vybudovanú čistiareň odpadových vôd prispieje k zlepšeniu existujúceho stavu znečistených odpadových vôd. Pri výstavbe verejného vodovodu, kanalizácie a čističky odpadových vôd budú dôležitým aspektom technické a environmentálne kritéria, najmä zachovanie a zlepšenie životného prostredia.

Opatrenie 3.1.1: Cílené investovanie do environmentálne priaznivej infraštruktúry

Aktivita 3.1.1.1: Výstavba verejného vodovodu

Aktivita 3.1.1.2: Výstavba kanalizácie

Aktivita 3.1.1.3: Výstavba čističky odpadových vôd

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bajerovce
na obdobie 2015 - 2023**

5.2 PROJEKTOVÉ ZÁMERY

P. č.	Investora	Typ zámeru	Klasifikácia stavby	Stručný popis, resp. poznámky	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný			Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady (EUR)	Stav pripravenosti projektového zámeru	Pripravenosť projektového zámeru
					Oblasť	Katégoria	Iné - doplňte				
1.	obec	investičný	Výstavba cyklotrasy	Eurovelo 11 a jej pripojenie	Cestovný ruch			2017-2020		V štádiu úvah	získania finančných prostriedkov
2.	obec	investičný	Oprava budovy obecného úradu	Zateplenie + rekonštrukcia + garáže pre DHZ	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		2016-2017	130 000,00 €	Spracovaná projektová dokumentácia	získania finančných prostriedkov
3.	obec	investičný	Rekonštrukcia ZŠ na objekt komunitnej/spolkovej činnosti	Zateplenie + rekonštrukcia	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		2016-2017	120 000,00 €	Spracovaná projektová dokumentácia	získania finančných prostriedkov
4.	obec	investičný	Výstavba Dom smútku	Výstavba nového na cintoríne	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		2017-2020		V štádiu úvah	získania finančných prostriedkov
5.	obec	investičný	Zateplenie a rekonštrukcia kultúrneho domu	Zateplenie + rekonštrukcia	Sociálna infraštruktúra	Kultúra		2017-2020		V štádiu úvah	získania finančných prostriedkov
6.	obec	investičný	Miestne komunikácie a chodníky	Oprava priepustov, priekop + asfalt, dlažba na chodníky	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť		2017-2020		V štádiu úvah	získania finančných prostriedkov
7.	obec	investičný	Verejný vodovod	Novostavba	Životné prostredie	Ochrana prírody		2017-2020		V štádiu úvah	získania finančných prostriedkov
8.	obec	investičný	Kanalizácia	Novostavba	Životné prostredie	Ochrana prírody		2017-2020		V štádiu úvah	získania finančných prostriedkov
9.	obec	investičný	Výstavba čističky odpadových vôd	Novostavba	Životné prostredie	Ochrana prírody		2017-2020		V štádiu úvah	získania finančných prostriedkov

5.3 PROJEKTOVÉ ZÁMERY SO SPRACOVANOU ŠTÚDIOU / PROJEKTOVOU DOKUMENTÁCIOU / VYDANÝMI POVOLENAMI

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA					
2.1.1.1: Rekonštrukcia ZŠ na objekt komunitnej/spolkovej činnosti					
Základné údaje					
Garant:		obec			
Kontaktná osoba		starosta / poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2016-2017			
Súčasný stav projektu		Spracovaná projektová dokumentácia			
Stav pred realizáciou		Absencia komunitnej/spolkovej činnosti			
Cieľ		Zaviesť koncepčný prístup k efektívnemu využívaniu prírodného potenciálu s cieľom ochrany a zhodnotenia kultúrno - historického dedičstva			
Výstup		Rekonštruovaný objekt			
Výsledok		Ponuka služieb v oblasti komunitnej/spolkovej činnosti			
Dopad		Spokojní klienti			
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik		Predpokladaný termín			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2016-2017			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2016-2017			
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy		2016-2017			
Realizácia projektu / kolaudácia		2016-2017			
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	120 000,00	x	x	x	
Spolu	120 000,00	x	x	x	

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA					
2.1.1.3: Oprava budovy obecného úradu					
Základné údaje					
Garant:		obec			
Kontaktná osoba		starosta / poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2016-2017			
Súčasný stav projektu		spracovaná projektová dokumentácia			
Stav pred realizáciou		Objekt s vysokou energetickou náročnosťou			

Cieľ	Zaviesť koncepčný prístup k efektívnemu využívaniu prírodného potenciálu s cieľom ochrany a zhodnotenia kultúrno - historického dedičstva				
Výstup	Rekonštruovaný objekt				
Výsledok	Vyššia energetická efektívnosť				
Dopad	Vyššia kvalita služieb poskytovaných samosprávou				
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik		Predpokladaný termín			
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)		2016-2017			
Príprava a podanie žiadosti o NFP		2016-2017			
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy		2016-2017			
Realizácia projektu / kolaudácia		2016-2017			
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	130 000,00	x	x	x	
Spolu	130 000,00	x	x	x	

5.4 MERATEĽNÉ UKAZOVATELE

Pre monitorovanie napĺňania jednotlivých cieľov a opatrení v rámci stanovených priorít boli zvolené ukazovatele výstupu. Ide o konkrétne produkty, výstupy jednotlivých aktivít definovaných v akčnom pláne. Výstupy nevedú ku kvalitatívnemu posudzovaniu. Indikátory výstupov sú merané vo fyzikálnych jednotkách ako je počet, kus, m, m².

Pre monitorovanie napĺňania jednotlivých cieľov a opatrení v rámci stanovených priorít boli zvolené aj ukazovatele výsledku. Indikátory výsledku sú základným prostriedkom pre monitorovanie pokroku implementácie a hodnotenie dosiahnutia cieľov.

PRIORITNÁ OBLASŤ HOSPODÁRSTVO				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
1.1.1 Cílené investovanie do infraštruktúry podporujúcej rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a diverzifikácia činností v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva				
1.1.1.1: Výstavba cyklotrasy s pripojením na EuroVelo 11				
výstupu	dĺžka novovytvorenej cyklotrasy	m ²	0	

PRIORITNÁ OBLASŤ SOCIÁLNA				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
2.1.1 Cílené investovanie do infraštruktúry podporujúcej vyššiu kvalitu života obyvateľov				
2.1.1.1: Rekonštrukcia ZŠ na objekt komunitnej/spolkovej činnosti				
výsledku	Poskytovanie nových služieb v oblasti komunitnej/spolkovej činnosti	počet	0	
2.1.1.2: Výstavba Domu smútku				
výstupu	Nový dom smútku	počet	0	1
2.1.1.3: Oprava budovy obecného úradu				
výsledku	Nižšia energetická náročnosť	%	0	
2.1.1.4: Zateplenie a rekonštrukcia kultúrneho domu				
výsledku	Nižšia energetická náročnosť	%	0	
2.1.1.5: Oprava a úprava miestnych komunikácií a chodníkov				
výstupu	Opravené a upravené miestne komunikácie a chodníky	m	0	

PRIORITNÁ ŽIVOTNÉ PROSTREDIE				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
3.1.1 Cílené investovanie do environmentálne priaznivej infraštruktúry				
3.1.1.1: Výstavba verejného vodovodu				
výstupu	Obyvatelia využívajúci nový vodovod	EO	0	295
3.1.1.2: Výstavba kanalizácie				

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bajerovce
na obdobie 2015 - 2023**

výstupu	Obyvatelia využívajúci novú kanalizačnú sieť	EO	0	295
3.1.1.3: Výstavba čističky odpadových vôd				
výstupu	Obyvatelia využívajúci novú ČOV	EO	0	295

6 REALIZAČNÁ ČASŤ

6.1 POPIS ÚLOH JEDNOTLIVÝCH PARTNEROV PRI REALIZÁCIÍ PHSR OBCE, INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE

Obec bude v procese realizácie dokumentu postupovať v zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov. Partnermi v tomto procese môžu byť aj všetci dotknutí obyvatelia, zamestnávateľia, ako aj podnikateľské subjekty, ktorí prejavia záujem prispieť k rozvoju miestnej ekonomiky, a sú relevantnými hráčmi na poli regionálneho rozvoja. Svoju mieru ochoty podporiť rozvoj a zlepšiť výkonnosť miestnej ekonomiky obyvatelia obce prejavili aj v dotazníku, ktorý aj s vyhodnotením tvorí súčasť predkladaného PHSR.

Schválenie, koordinácia, implementácia a monitorovanie implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na obdobie 2015 – 2023 je v kompetencii Zastupiteľstva obce a starostu obce podľa zákona č. zákona 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.

6.2 KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA A KOORDINÁCIA

Počas vypracovávania strategického dokumentu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na obdobie 2015-2023 samospráva spolupracovala pri príprave jednotlivých prioritných oblastí s internými aj externými odborníkmi, sociálno -ekonomickými partnermi.

1. Konzultácie jednotlivých krokov - činností samosprávy a dodávateľa diela v rámci prípravy a spracovania dokumentu
2. Pracovné stretnutia
3. Dotazníkový prieskum
4. Elektronická komunikácia
5. Poskytnutie informácie o príprave dokumentu na webovej stránke obce a dotknutých subjektov
6. Zaslanie pripomienok ku pripravovanému dokumentu v súlade so zákonom 24/2006 Z.z a ich zohľadnenie v procese implementácie dokumentu
7. Poskytovanie informácií v procese implementácie strategického dokumentu v závislosti od požiadaviek a vo vzťahu k dotknutým cieľovým skupinám v súkromnom a verejnom sektore

6.3 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA

Cieľom monitorovacích a hodnotiacich aktivít bude sledovať napĺňanie definovaných cieľov prostredníctvom ukazovateľov a sledovať prínos cielene umiestnených investícií k rozvoju miestnej ekonomiky a rastu jej konkurencieschopnosti, napríklad prostredníctvom zvyšovania počtu pracovných miest, počtu diverzifikácií činností, zavádzania inovatívnych technológií a vzniku nových kreatívnych činností. Sledované monitorovacie ukazovatele sa porovnávajú v každej správe – počiatočný a konečný stav. Všetky ukazovatele sú východiskom pri priebežnom posudzovaní vplyvov stratégie na rozvoj územia. Monitorovacie ukazovatele budú sledované na základe údajov z priebežne realizovaných alebo ukončených projektov. Ich zber bude zabezpečovať osoba poverená zastupiteľstvom obce jedenkrát ročne a spracuje ich do výslednej podoby.

Cieľom merateľných ukazovateľov je sledovať ako prostredníctvom efektívnejšieho využívania endogénnych zdrojov a najmä ich zhodnotením dochádza k rozvoju miestnej ekonomiky, rastu jej konkurencieschopnosti a tým ku zvyšovaniu spokojnosti a kvality života obyvateľov v obci. Sú členené na:

- ukazovatele výstupov - kvantitatívne hodnotia nastávajúcu zmenu
- ukazovatele výsledkov - kvalitatívne hodnotia nastávajúcu zmenu
- ukazovatele dopadu – predpokladajú kvantitatívnu zmenu na širšie územie do budúcnosti

6.4 AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLADOM NA 2 ROKY (N+2)

Akčný plán prioritnej oblasti: HOSPODÁRSTVO						
Aktivita	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia aktivity viazaná na
		EÚ	SR	Obec	Iné	
1.1.1 Cílené investovanie do infraštruktúry podporujúcej rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a diverzifikácia činností v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva						
1.1.1.1: Výstavba cyklotrasy s pripojením na EuroVelo 11	2017-2020	X	X	X		získania finančných prostriedkov

Akčný plán prioritnej oblasti: SOCIÁLNEJ						
Aktivita	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia aktivity viazaná na
		EÚ	SR	Obec	Iné	
2.1.1 Cílené investovanie do infraštruktúry podporujúcej vyššiu kvalitu života obyvateľ'ov						

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bajerovce
na obdobie 2015 - 2023**

<i>2.1.1.1: Rekonštrukcia ZŠ na objekt komunitnej/spolkovej činnosti</i>	2016-2017	X	X	X		získania finančných prostriedkov
<i>2.1.1.2: Výstavba Domu smútku</i>	2017-2020	X	X	X		získania finančných prostriedkov
<i>2.1.1.3: Oprava budovy obecného úradu</i>	2016-2017	X	X	X		získania finančných prostriedkov
<i>2.1.1.4. Zateplenie a rekonštrukcia kultúrneho domu</i>	2017-2020	X	X	X		získania finančných prostriedkov
<i>2.1.1.5: Oprava a úprava miestnych komunikácií a chodníkov</i>	2017-2020	X	X	X		získania finančných prostriedkov

Akčný plán prioritnej oblasti: ENVIRONMENTÁLNEJ						
Aktivita	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia aktivity viazaná na
		EÚ	SR	Obce	Iné	
3.1.1 Cílené investovanie do environmentálne priaznivej infraštruktúry						
3.1.1.1: Výstavba verejného vodovodu	2017-2020	X	X	X		získania finančných prostriedkov
3.1.1.2: Výstavba kanalizácie	2017-2020	X	X	X		získania finančných prostriedkov
3.1.1.3: Výstavba čističky odpadových vôd	2017-2020	X	X	X		získania finančných prostriedkov

7 FINANČNÁ ČASŤ

V zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov „základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovnávania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovuje osobitný zákon. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov, môže na plnenie svojich úloh použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Obec si môže na plnenie svojich úloh zriadiť mimorozpočtové peňažné fondy“. Pri umiestňovaní investícií bude obec postupovať v súlade so zákonom. (Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov).

Zdroje financovania budú dopĺňané priebežne počas monitorovacích období.

FINANČNÝ PLÁN

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
Prioritná oblasť HOSPODÁRSTVO								
1.1.1 Cielené investovanie do infraštruktúry podporujúcej rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a diverzifikácia činností v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	1.1.1.1: Výstavba cyklotrasy s pripojením na EuroVelo 11	2017-2020	neurčené	X	X	X		
Spolu			neurčené	X	X	X		

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet o obce	Úverové zdroje	Iné
Prioritná oblasť SOCIÁLNA								
2.1.1 Cielené investovanie do infraštruktúry podporujúcej vyššiu kvalitu života obyvateľ'ov	2.1.1.1: Rekonštrukcia ZŠ na objekt komunitnej/spolkovej činnosti	2016-2017	120 000,00	X	X	X		
	2.1.1.2: Výstavba Domu smútku	2017-2020	neurčené	X	X	X		
	2.1.1.3: Oprava budovy obecného úradu	2016-2017	130 000,00	X	X	X		
	2.1.1.4. Zateplenie a rekonštrukcia kultúrneho domu	2017-2020	neurčené	X	X	X		

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Bajerovce
na obdobie 2015 - 2023**

	<i>2.1.1.5: Oprava a úprava miestnych komunikácií a chodníkov</i>	2017-2020	neurčené	X	X	X		
Spolu			250 000,00	X	X	X		

Opatrenie	Aktivita	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				ÉÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
Prioritná oblasť ENVIRONMENTÁLNA								
3.1.1 Cílené investovanie do environmentálne priaznivej infraštruktúry	3.1.1.1: Výstavba verejného vodovodu	2017-2020	neurčené	X	X	X		
	3.1.1.2: Výstavba kanalizácie	2017-2020	neurčené	X	X	X		
	3.1.1.3: Výstavba čističky odpadových vôd	2017-2020	neurčené	X	X	X		
Spolu			neurčené	X	X	X		

8 ZÁVER

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce predstavuje strednodobý plánovací dokument, ktorý reflektuje najmä na potreby a výzvy regionálnej a miestnej úrovne.

Priority boli stanovené na základe odborných analýz a identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení s cieľom vytvoriť podmienky pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, a to prostredníctvom cielene nasmerovaných intervencií do definovaných oblastí rozvoja a zabezpečiť tak rozvoj miestnej ekonomiky a rast konkurencieschopnosti.

Implementácia programu bude priebežne monitorovaná a hodnotená na základe výstupov a výsledkov realizovaných intervencií.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce implementáciou jednotlivých aktivít prispeje k plneniu strategických rámcov jednotlivých operačných programov schválených na úrovni SR, tvorených cieľmi politiky regionálneho rozvoja na národnej úrovni a nadnárodnej úrovni.

9 POUŽITÉ ZDROJE

1. Štatistický úrad SR
2. Územný plán
3. Rozpočet obce
4. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
5. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
6. Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z v znení neskorších predpisov
7. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
8. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 - 2020
9. Program rozvoja vidieka Prešovského samosprávneho kraja
10. Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
11. Regionálna integrovaná územná stratégia PSK
12. Operačný program Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 - 2020
13. Operačný program Ľudské zdroje
14. Koncepcia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj, Územná prognóza, zadanie, návrh 2015
15. Koncepcia územného rozvoja Slovenska, 2001
16. Stratégia Európa 2020
17. Politika súdržnosti EÚ pre obdobie 2014 - 2020
18. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, 2010
19. Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
20. Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
21. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
22. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
23. Správa o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2014 ZELENÁ SPRÁVA
24. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
25. Štátny vzdelávací program ISCED 0 – predprimárne vzdelávanie

10 ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

atď.	a tak ďalej
č.	číslo
CLLD	Miestny rozvoj vedený komunitou
ČOV	čistiareň odpadových vôd
DPH	daň z pridanej hodnoty
EAO	ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
ES	Európske spoločenstvá
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EO	ekvivalent obyvateľov
EZ	environmentálna záťaž
FO	fyzická osoba
gr.k.	gréckokatolícky
ha	hektár
HDP	hrubý domáci produkt
CHVÚ	chránené vtáčie územie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
IT	informačné technológie
JRD	jednotné roľnícke družstvo
km	kilometer
ks	kus
MAS	Miestna akčná skupina
max.	maximálne
min.	minimálne
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
MŠ	materská škola
MZ	mestské zastupiteľstvo
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MWt	megawatt
napr.	napríklad
NATURA 2000	sústava chránených území členských krajín Európskej únie
NFP	nenávratný finančný príspevok
NN	nízke napätie
n.o.	nezisková organizácia
NPR	národná prírodná rezervácia
NSRV	Národná sieť rozvoja vidieka
o.z.	občianske združenie
OP ĽZ	Operačný program Ľudské zdroje
OZE	obnoviteľné zdroje energie
PMO	pamiatkový objekt
p.n.l	pred naším letopočtom
PO	právnická osoba

PRV Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2020
resp. respektíve
RIÚS Regionálna integrovaná územná stratégia
ROEP register obnovennej evidencie pozemkov
SHR samostatne hospodáriaci roľník
SK Slovensko
SK NACE rev. 2 štatistická klasifikácia ekonomických činností
SODB 2011 Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2011
SŠ stredná škola
SR Slovenská republika
STL strednotlaký plynovod
ŠR štátny rozpočet
TKO tuhý komunálny odpad
TTP trvalé trávne porasty
UIPŠ Ústav informácií a prognóz školstva
ÚZPF Ústredný zoznam pamiatkového fondu
VZN Všeobecne záväzné nariadenie
ŠÚ SR Štatistický úrad Slovenskej republiky
VTL vysokotlaký plynovod
VÚC vyšší územný celok
Z. z. Zbierka zákonov
ŽoNFP žiadosť o nenávratný finančný príspevok